

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLIII | NÚM. 2219
2,90€ | 3 ABRIL 2022

Agustí Codinach

Peio Sánchez i Viqui Molins amb la família acollida a la parròquia de Santa Anna de Barcelona.

Era refugiat i em vau acollir

L'Església es bolca en l'acollida dels refugiats
ucraïnesos, alhora que Càritas recorda
la importància d'inscriure'ls en el circuit oficial d'asil

P 3 | 8-14

FEDERICO MAYOR ZARAGOZA:

«El primer que cal
és aturar la guerra,
que és una bestiesa,
per començar el procés
de pau, on haurèm
d'acceptar algunes
coses»

P 23-27

ràdio estel

Programació especial de Setmana Santa

10 d'abril, Diumenge de Rams:

10.30 h La taula de l'Evangeli

11 h Benedicció de Rams i Eucaristia, des de la Catedral de Barcelona

18.45 h Vespres, des de Montserrat

19.15 h Missa de Diumenge de Rams, des de la Catedral de Barcelona

14 d'abril, Dijous Sant:

7.30 h Laudes, des de Montserrat

18.30 h La taula de l'Evangeli

19 h Missa de la Cena del Senyor, des de la Catedral de Barcelona

15 d'abril, Divendres Sant:

8 h Laudes, des de Montserrat

15 h Sermó de les 7 paraules, des de la Catedral de Barcelona

16.30 h La taula de l'Evangeli

17 h Acte litúrgic de la Passió del Senyor, des de la Catedral de Barcelona

16 d'abril, Dissabte Sant:

8 h Laudes, des de Montserrat

18 h Vespres, des de Montserrat

22 h Vetlla Pasqual, des de Montserrat

17 d'abril, Diumenge de Resurrecció:

8.30 h Laudes, des de Montserrat

11.30 h La taula de l'Evangeli

12 h Missa de Pasqua, des de la Catedral de Barcelona

18.45 h Vespres, des de Montserrat

19.15 h Missa, des de la Catedral de Barcelona

5 d'abril, Dilluns de Pasqua:

18.45 h Vespres, des de Montserrat

19.15 h Missa, des de la Catedral de Barcelona

SEGUEIX-NOS

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

Acollida integral

Els ucraïnesos comencen a arribar a Catalunya i l'Església es prepara per acollir-los amb totes les seves necessitats. Diverses iniciatives eclesials estan donant resposta a la crisi de refugiats a causa de la guerra. Són les conseqüències de la guerra que no es valoren als despatxos quan es planegen les tàctiques d'atac. Són els anomenats efectes col·laterals, que mai entren en l'equació i que es consideren irrelevants en relació amb l'objectiu militar. Tot i així, és on es veu més clar el drama de la guerra i els efectes que aquesta té sobre persones i famílies, sobre rostres i vides concretes.

El refugià ha estat traslladat d'un país a un altre en un temps relativament breu. S'emporta només allò que considera imprescindible, perquè la situació no li ha permès preparar-se amb temps. La vida queda canviada en un tres i no res. La família es divideix; els homes van al front i les dones i les criatures marxen del país. La pregunta sobre si es tornaran a veure flota en l'ambient, però ningú no s'atreveix a formular-la. Tot esdevé incert i provisor, fràgil.

Els refugiats arriben a casa nostra cercant seguretat i amb totes les seves necessitats a flor de pell; des de les més bàsiques d'higiene i alimentació, passant per les de llar i treball, fins a

arribar a les espirituals. És per això que l'Església intenta oferir una acollida integral, que pugui respondre a tota la persona, a totes les seves dimensions. No sabem si podran tornar al seu país. Les imatges de destrucció que veiem a la televisió ens fan pensar més aviat en un temps llarg.

Cal tenir en compte que Ucraïna és un poble religiós. I hem d'acollir també aquesta realitat, proporcionant espais per tal que puguin celebrar la seva fe. Aquesta serà una oportunitat d'enriquiment mutu, on podrem veure com el cristianisme és viscut més enllà del nostre marc occidental.

Montserrat i Poblet també s'han obert a l'acollida, tal com indiquen els xiprers que hi ha a l'entrada d'aquests monestirs. El pelegrí, en passar per un monestir amb xiprers, tenia la certesa que seria acollit. El nombre de xiprers podia significar, fins i tot, si l'acollida es concretava només amb aigua i pa, o bé si es podia passar la nit dins dels seus murs i sota teulat. Potser quan vagin a dormir als nostres monestirs, les mares i fills d'Ucraïna podran escoltar la *Salve* benedictina, recordant així que la Mare de Déu que venerem aquí és la mateixa que ells veneraven fins fa poc a Ucraïna. I podran descobrir que, on hi ha la Mare, hi ha una llar. També per a ells.

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

15
Vida eclesial

22
Opinió

23
L'entrevista

28
Carta dominical

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Cultura

46
Agenda

47
Des del carrer

Una reforma vinculada al rostre d'una Església missionera en sortida

PÀGINA 16-17

36
Símbols cristians a les Filipines

Ricard Solé Papiol, seminarista de quart curs de l'arquebisbat de Tarragona

PÀGINA 18-19

Quaresma per la vida

PÀGINA 20

47 Xavi Nus, director de la revista «Estris»

La setmana en tuits

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA

@OMELLACARDENAL

Arquebisbe de Barcelona i president de la CEE

Ens unim al papa Francesc en la pregària per la consagració de la humanitat i particularment de Rússia i Ucraïna al Cor Immaculat de Maria. Junts resarem la pregària que ens proposa el Sant Pare

ANTONI GELONCH
@ANTONI_GELONCH

Historiador

Bon programa del *Sense Ficció* dedicat a la Pilarín Bayés. Una dona generosa, una ninotaire reconeguda, una cristiana exemplar, una treballadora infatigable, una catalana sense complexos i amb visió positiva de la vida. Gràcies, Pilarín, per formar part de la banda visual de la meua vida

ELI BORREDA DÍAZ
@ELIBORREDA

Periodista

Si la gestació subrogada ja em sembla una cosa cruel i inhumana,

na, en un context de guerra en què es va a «recollir» la criatura i es deixa la mare biològica allà sense cap mena de mirament ni respecte em sembla tan bèstia i criminal que no m'hi cap al cap

MALALA
@MALALA

Advocada

Tenia una esperança per avui: que les noies afganeses que caminaven cap a l'escola no fossin enviades a casa. Però els talibans no han complert la seva promesa. Continuaran trobant excuses per impedir que les noies aprenguin, perquè tenen por de les dones educades i empoderades

JORDI PACHECO
@JPACHECOGA

Periodista

Omella es compromet a portar al Papa les exigències de les víctimes, després d'una històrica reunió a la seu de la Conferència Episcopal Espanyola

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Sinodalitat de debò

La Conferència Episcopal Espanyola va organitzar el 26 de març la conferència en línia *Com fer realitat la Sinodalitat?*, a càrrec de José San José Prisco, degà de la Facultat de Dret Canònic de la Universitat Pontifícia de Salamanca. En una entrevista al programa *Sense distància* de Ràdio Estel, la delegada de Formació i Acompanyament del Laicat de l'arquebisbat de Barcelona, Anna Maria Almuni, va assegurar el 22 de març que la conferència «ha volgut transmetre la força del moment actual, perquè les preguntes no són una enquesta, sinó un procés de conversió pastoral, discerniment i experiència d'Església en temps de canvis».

Almuni va destacar que la fase diocesana del Sínode del 2023, convocat pel Papa, aporta «un canvi en la manera d'entendre el procés de caminar junts, que necessita temps per escoltar, dialogar i interioritzar la Paraula de Déu, perquè no es tracta de contestar unes preguntes, sinó d'entrar activament» en aquest Sínode. La sessió es pot recuperar des d'aquest enllaç: laicos.conferenciaepiscopal.es/sinodalidad/

Zoom

EDUARD BRUFAU

L'Església malda per aconseguir la pau a Ucraïna amb ajuda material i també amb la pregària. Aquest compromís es va posar de manifest el 25 de març passat, festa de l'Anunciació, quan el papa Francesc va consagrar la humanitat, però especialment Rússia i Ucraïna, al Cor Immaculat de Maria. L'acte de consagració va tenir lloc durant una celebració de la Penitència a la basílica de Sant Pere, i seguint la crida del Papa a la mateixa hora arreu del món es van organitzar pregàries per la pau.

L'efemèride de la setmana

4 d'abril del 1541: sant Ignasi és escollit primer general dels Jesuïtes.

PUNT DE VISTA

El dia dels justos

Els nostres temps no afavoreixen l'esperança. La guerra de Síria, els atemptats terroristes, el triomf dels fonamentalistes a l'Afganistan, la pandèmia provocada per un coronavirus d'origen desconegut (militar?), la incomprensible guerra d'Ucraïna, alhora que els prop de 30 conflictes armats que perviuen al món i la corrupció, les injustícies i les desigualtats, provoquen que moltes persones tinguin una visió molt negativa sobre la naturalesa humana. S'arriba a percebre la situació actual com la fi d'una era que n'encetarà una altra de molt pitjor.

Els psiquiatres adverteixen que les malalties mentals creixen, que una de les primeres causes de mort entre els joves és el suïcidi i que aquest nombre és creixent. No és aliè a aquesta situació el consum

de substàncies estupefaents per evadir-se i l'ús de tecnologies que ens aïllen de la realitat.

Però, malgrat tot, hi ha esperança: milions de persones silencioses, que no apareixen en els mitjans de comunicació, i que cada dia honoren la humanitat, treballen amb esforç i honradament, cuiden els fills, els nets, els pares, amb amor i abnegació, que donen un cop de mà a veïns, amics i a qualsevol que ho necessiti. Els coneixeu, oi? Hi ha milers de voluntaris —ho estem constatant aquests dies— que allotgen refugiats a casa, que els recullen a la frontera, cuinen per a ells, els assisteixen psicològicament, compren joguines per als seus infants... I tants altres que fan tota mena de serveis a casa nostra.

I també hi ha els herois. Ho recor-

ÀNGEL MIRET
Advocat

dava aquests dies llegint *Mártires de la consciència*, de José María Pelgrín, on es descriuen les biografies de persones que van resistir-se a participar en l'exèrcit alemany i a prestar jurament de fidelitat a Hitler, malgrat que les seves conviccions els van costar la vida.

Per a tots ells, el Parlament Europeu va declarar el 6 de març Dia Europeu dels Justos. Els que van escollir ajudar altres éssers humans i defensar la dignitat humana. Són molts i viuen entre nosaltres.

Hi ha milers de voluntaris que allotgen refugiats a casa

DOLORS PARELLADA I XAVIER PADILLA

Directors del Secretariat diocesà de Pastoral Familiar de l'arquebisbat de Barcelona

El dia 25 de març vam celebrar la Solemnitat de l'Anunciació del Senyor a Maria. Aquest mateix dia tota l'Església celebra també la Jornada per la Vida. Què té a veure una cosa amb l'altra? En una situació del tot inversemblant, Maria va acollir la vida que li era anunciada com a do de Déu i que ha resultat ser Jesús, que és la nostra salvació. Ara sabem que, units a Crist, el «sí» a la vida, tot i passar per la mort, porta a la Vida. No podem deixar de pregar perquè aquesta salvació arribi també a la nostra societat en forma de pau i de capacitat per acollir i defensar la vida, el primer de tots els dons.

Són tres les situacions doloroses que avui ens porten a fer aquesta

LA SAL DE LA TERRA

Acollir i cuidar la vida, do de Déu

pregària. En primer lloc, l'absurditat de les guerres i les respostes violentes als conflictes arreu del món, en particular a Ucraïna. Preguem perquè acabi la destrucció de famílies, de vides humanes i retorni la pau i la justícia. En segon lloc, la dimensió que ha adquirit l'avortament i que afecta la nostra consciència col·lectiva. Gairebé 100 mil éssers humans en estat de gestació són morts cada any a Espanya sense que formin part de l'estadística de 400 mil defuncions anuals.

És millor admetre el nostre fra-

Gairebé 100 mil éssers humans en estat de gestació són morts cada any a Espanya

càs i sentir-nos mirats amb misericòrdia que endurir el nostre cor i anestesiar la nostra consciència. Els efectes potser no són visibles d'immediat, però ningú no en surt il·lès. Preguem per les dones que cercaven estimació i han quedat embarassades, soles i sense forces, perquè sapiguem respondre a la seva necessitat d'acompanyament i acollida i perquè puguin prendre una decisió lliure i bona. I també fem presents els ancians que pateixen un dolor greu o una malaltia que els impossibilita. Preguem perquè fins al final de les seves vides rebin l'atenció mèdica necessària, la companyia i estima dels seus familiars i el consol d'esperar el retrobament amb els seus estimats després d'aquesta vida.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Tot va començar amb una confessió

Fa unes setmanes vaig dedicar una de les meves cartes dominicals al beat Carles de Foucauld. Hi ha un aspecte de la seva vida que sempre m'ha captivat de manera particular: la conversió.

És molt interessant conèixer el seu camí lent de tornada a la fe catòlica iniciat a partir de les seves experiències en la solitud del desert. És impressionant adonar-se de les maneres tan senzilles que té Déu per apropar-nos a Ell. Percebem aquesta proximitat si ens aturem, contemplem la realitat i escoltem el nostre interior. És precisament la Quaresma el temps que l'Església ens proposa per avançar en el nostre camí de conversió.

Després de moltes i variades experiències i, en particular, del testimoni silenciós i proper d'ànimes belles profundament unides a Déu, Carles de Foucauld pren un dia la decisió de rebre lliçons de religió amb un sacerdot per discernir sobre si tornar o no a la seva vida com a catòlic. Ell esperava que fos un llarg camí intel·lectual, però en realitat no va ser així. Per rebre aquesta formació visita una parròquia propera a casa seva, on troba el mossèn Henri Huvelin al confessional, on ell passava llargues hores.

El que va passar ho recull Carles de Foucauld en una de les seves cartes:

En fer-me entrar al seu confessional, un dels darrers dies d'octubre [...], vós em vau donar, Déu meu, tots els béns. Si hi ha alegria al cel per un pecador que es converteix, n'hi va haver quan jo em vaig acostar al confessional! Dia beneït, dia de benedicció! Vós em vau posar sota les ales d'aquest sant, i sota elles

he seguit. Per la seva mà m'heu conduït i m'heu donat gràcies sobre gràcies. Jo li demanava lliçons de religió i ell em va fer agenollar i confessar-me i em va enviar a combregar immediatament.

Quantes vivències en aquest moment de conversió i de transformació existencial! Aquestes línies ens mostren elements rellevants per comprendre la vivència de Carles de Foucauld i per avançar en el camí de la conversió pastoral i espiritual.

Carles ens dibuixa un escenari molt significatiu: troba el temple obert i el sacerdot al confessional, no tem acostar-s'hi per demanar-li ajuda, el sacerdot el convida audaçment a obrir sincerament el cor a Déu per rebre el seu perdó. La confessió individual és un pas necessari en el camí de conversió i una porta per iniciar un camí d'acompanyament espiritual i discerniment.

Carles de Foucauld acaba la carta on explica la seva conversió amb aquestes paraules:

Déu va acabar l'obra de la meva conversió [...] El sacerdot, desconegut per a mi, a qui Déu m'havia encaminat [...], va passar a ser el meu confessor, i ha sigut el meu millor amic [...] des de llavors. Quan vaig creure que hi havia Déu, vaig comprendre que el mínim que podia fer era viure només per a Ell. La meva vocació religiosa va néixer a la vegada que la meva fe. Déu és tan gran!

Benvolguts germans i germanes, que aquest temps de Quaresma sigui un moment propici per avançar en el camí de conversió i per recuperar el goig i l'assiduitat de rebre el sagrament de la confessió.

L'Església es bolca en l'acollida

**Càritas recorda la importància d'inscriure
les persones refugiades en el circuit oficial d'asil**

Sor Lucía amb una família d'ucraïnesos, en arribar a Barcelona la matinada del 20 de març.

«Tot ha anat molt ràpid, fa cinc setmanes que va esclatar la guerra i ja tenim acollides 422 persones refugiades», ens comenta Idoia Oiarbide, coordinadora del dispositiu d'acollida als refugiats de la Fundació del Convent de Santa Clara de Manresa.

Han arribat a Catalunya procedents de diferents punts de la frontera d'Ucraïna amb Polònia, en avió i en autocar, en els corredors humanitaris oberts per sor Lucía Caram, dominica de Manresa, que no s'ho ha pensat dues vegades a l'hora de viatjar fins a la frontera. «Només des de la fraternitat podem cosir aquesta ferida que està dessagnant la humanitat», ens diu sor Lucía.

«Arriben en estat de xoc», explica Idoia Oiarbide, «en només tres dies han fugit de la seva ciutat, s'han acostat a la frontera i han arribat a Barcelona després de trenta hores de viatge en autocar. N'hi ha que abans d'arribar a la frontera han passat setmanes viatjant pel país. També hi ha molta por, perquè malauradament són nombrosos els casos de tràfic de persones

i infants. Ens costa avalar la nostra bona fe i les ganes d'ajudar-los i, en aquest sentit, sor Lucía Caram, amb el seu hàbit, és de gran ajuda, perquè en general la societat ucraïnesa és molt creient».

Molts ucraïnesos ja tenen familiars i amics a Catalunya que els han hostatjat a casa seva. Per a la resta, s'ha posat en marxa un dispositiu, format al tancament d'aquesta edició per 26 famílies que acullen fins a 73 persones, tant de Manresa com de Barcelona. «A les famílies no els hem pogut especificar un termini de temps per a l'acollida, potser estem parlant d'un o dos anys», aclareix. «El compromís és el d'acollir les famílies ucraïneses tant de temps com calgui.»

Tal com ens avança Idoia, «és força possible que d'aquí a unes setmanes fem arribar nous autocars des de la frontera amb Ucraïna».

Guarint ferides a l'hospital de campanya

«Som un hospital de campanya i,

en aquests moments, les persones ferides són els refugiats que fugen de la guerra», exposa Peio Sánchez, rector de Santa Anna i president de Missatgers per la Pau a Catalunya, entitat que col·labora amb la Fundació del Convent de Santa Clara en la gestió de l'acollida. «Hem aprofitat la xarxa de comunió i coordinació que fa anys que funciona entre Missatgers per la Pau, l'Hospital de Campanya de Santa Anna i la Fundació del Convent de Santa Clara per agilitzar els processos.»

A Santa Anna, en un dels pisos de la parròquia, hi trobem una família procedent de la ciutat ucraïnesa d'Ivano-Frankivsk. Com en la majoria de casos, és una família escapçada, formada només per dones i criatures, mentre que els homes s'han hagut de quedar al seu país. Són l'àvia, la Natalia; la mare, la Lesya; i els bessons de 4 anys, l'Emilia i el Misha. A Ucraïna s'han quedat l'avi, el pare i la germana gran, l'Anastasia, de 18 anys.

Van arribar a Barcelona la matinada del diumenge 13 de març i han trobat a Santa Anna l'espai necessari per refer-se i començar a pensar en una normalització de vida, això sí, molt pendents de la menuda, l'Emilia, que té paràlisi cerebral a causa d'una meningitis i que necessita respiració artificial.

«A l'Emilia la tractaven en un hospital de Kiiv, fins que van començar les hostilitats i els accessos van quedar tancats», ens explica la seva mare, la Lesya, amb l'ajuda del traductor automàtic, perquè com la majoria de persones refugiades només parla ucraïnès i rus, i sense l'ajuda dels intèrprets de la comunitat grecocatólica present a casa nostra seria molt difícil d'entendre-s'hi.

Amb la urgència de continuar amb el tractament, la família va pensar en Barcelona perquè és a l'Hospital Sant Joan de Déu on l'Emilia va ser operada ara fa un any i des d'on ja en feien un seguiment. «Quan van arribar, l'àvia plorava molt i la nena tenia un principi de pneumònia», recorda la religiosa teresiana Viqui Molins. A Sant Joan de Déu la van atendre i ara en fa seguiment el mateix Servei Mèdic de l'Hospital de Campanya de Santa Anna.

Santa Anna actua com una famí-

lia acollidora, ahora que acompanya les altres famílies acollidores i n'integra de noves. «Donem suport tant a la família acollidora com a l'acollida en tot el que necessitin», ens explica Peio Sánchez, que es mostra contrariat per la lentitud i burocratització de les administracions: «Les administracions públiques s'han d'espavilar, perquè el procés d'asil temporal va massa lent, en molts casos respon millor la iniciativa civil. D'altra banda, també veiem com els pobles estan fent una acollida molt més forta que la gran ciutat, on la xarxa solidària és més feble. Nens que arriben diumenge i que l'endemà ja estan escolaritzats, mentre que a la gran ciutat tot és lent i excessivament burocratitzat i complicat.»

Idoia Oiarbide coincideix a dir que el sistema d'asil està col·lapsat, ahora que acusa alguns ajuntaments de posar dificultats en l'empadronament perquè en molts casos les persones refugiades no disposen del passaport internacional o perquè està en alfabet ciríl·lic i primer cal traduir-lo perquè tingui validesa a Espanya.

Agustí Codinach

Peio Sánchez i Viqui Molins, responsables de l'Hospital de Campanya de Santa Anna, amb la família acollida a la parròquia.

«El primer pas és proporcionar-los allotjament i formalitzar-ne la situació administrativa i legal», exposa Idoia Oiarbide, «cosa que passa per l'empadronament i per tramitar els permisos temporals de residència i treball per a un any prorrogable. Quan aquestes necessitats més immediates estiguin cobertes abordarem la integració social, que passa sobretot per aprendre l'idioma i conèixer l'entorn. Hem de tenir en compte que seran uns veïns més dels nostres pobles i ciutats.»

Gestionar el mentrestant i el després

«Hem ofert a la Creu Roja dos grans espais diocesans per a l'acollida de persones refugiades: el Centre Abraham de Barcelona i Can Cabanelles de Mataró», ens diu Eduard Sala, cap d'Acció Social de Càritas diocesana de Barcelona. «Les úniques entitats que poden gestionar l'acollida són les que estan acreditades pel Ministeri d'Interior, com la mateixa Creu Roja», argumenta.

Per això, Càritas recorda la importància d'incloure les persones refugiades en el circuit oficial d'asil i ha optat per centrar la seva tasca en cinc punts. En primer lloc, mantenir actualitzat l'apartat de Preguntes Freqüents, que s'ha convertit en un referent en una situació en què els circuits d'acollida canvien d'un dia per l'altre. En segon lloc, coordinar i orientar les iniciatives que sorgeixin en l'àmbit diocesà, com la col·laboració amb

la parròquia de Sant Josep, Santa Mònica i Sant Josafat, i amb el seu rector, Mn. Iurii Stasiuk, que es troba a Ucraïna ajudant la població.

En tercer lloc, continuar acompanyant les fundacions Acció Familiar Barcelona i l'ONGD Coopera, que ja tenen 250 persones acollides. Els ofereixen orientació, assessorament i ajuda econòmica. I en quart i cinquè lloc, gestionar el mentrestant i el després, és a dir, continuar atenent les persones que estan a l'espera d'entrar en el sistema d'asil i d'altres que ja n'han sortit i que necessiten un acompanyament.

«Hem de tenir en compte que l'acollida no és a curt termini, sinó que el problema el tindrem després, quan surtin del circuit», alerta Eduard Sala, que acaba reiterant una crida molt concreta a la societat: «Demanaria a les persones que no vagin a la frontera i que abans de prendre qualsevol decisió s'informin bé, perquè les possibilitats d'espifiar-la són grans. Cal seguir escrupolosament el que quedi fixat pel circuit oficial del Ministeri d'Interior, perquè, si no, poden acabar desprotegides les persones.»

La darrera crida és la de prioritzar l'ajuda econòmica a les entitats. En aquestes setmanes de conflicte bèl·lic, la campanya #CARITASAMBUCRAÏNA ha aconseguit recaptar més de 370.000 € de particulars i empreses, una xifra molt important que ha permès realitzar accions de gran necessitat com l'enviament de dues ambulàncies carregades de material mèdic a Ucraïna.

Hospitalitat monacal

El monestir de Montserrat acull refugiats ucraïnesos que estan de pas cap a les seves destinacions. Hi reben allotjament i manutenció durant la seva estada, que sol ser d'una o de dues nits.

Com ha destacat el P. Bernat Juliol, prior del monestir de Montserrat i portaveu, «davant de la dramàtica situació que es viu a Ucraïna a causa de la guerra, tots hem de col·laborar per ajudar les persones que han de marxar de casa seva de manera obligada. Montserrat, en la mesura de les seves possibilitats, ha col·laborat i col·laborarà en aquesta important tasca humanitària».

De la seva banda, el monestir de Poblet ha obert les portes a l'acollida de la mà de les entitats ONGD Coopera i la Fundació Educat. El cap de setmana del 19-20 de març van arribar a Poblet 22 persones refugiades, majoritàriament dones i infants. Durant els pròxims dies es preveu l'arribada d'unes 15 persones més.

L'arquebisbat de Tarragona cedeix dos edificis per a l'acollida

Són més d'un centenar de places entre el Seminari i la Casa d'Exercicis de la Selva del Camp

JOAN BORONAT

L'arquebisbat de Tarragona ha cedit gratuïtament dos edificis propietat de l'Església, per acollir més d'un centenar de refugiats que fugen de la guerra a Ucraïna, fruit del conveni de col·laboració signat amb l'ONGD Coopera.

Es tracta d'un determinat nombre d'habitacions que amb anterioritat havien estat utilitzades pel Seminari Menor, actualment en desús, a l'edifici del Seminari Pon-

tifici de la ciutat, i d'una vintena d'habitacions més ubicades a la Casa d'Exercicis Cardenal Arce, a la vila de la Selva del Camp. Són dos espais «cedits pel període d'un any, prorrogable d'acord amb les necessitats que plantegi el moment», ha assenyalat mossèn Simó Gras, secretari general de l'arquebisbat.

Pel que fa a la Casa d'Exercicis Cardenal Arce, de la Selva del Camp, d'un temps ençà sense activitat, és l'altre espai idoni per a

l'acollida i residència temporal dels refugiats ucraïnesos. Responen «al perfil de mares amb fills menors, atès que els fills i esposos compresos entre els 18 i 65 anys estan obligats a romandre al país, per si són reclamats per l'exèrcit», indica Eduard Llop, representant de Coopera, el qual ja ha format part d'una expedició a Polònia, en la qual van viatjar 3 autobusos per a recollir i traslladar 144 refugiats. Persones que s'han repartit en diferents llocs d'acollida, com ara el monestir de Poblet i el poble de Rodonyà (Alt Camp), en altres punts. Llop posa èmfasi en la complexitat que comporta per a la gent que fuig sortir sana i estalvia d'Ucraïna.

El portaveu de Coopera valora molt positivament els suports que reben de l'Església i, en aquest cas concret, «el gest de l'arquebisbat de Tarragona, en una encomiable mostra de solidaritat davant la tragèdia i sofriment de tantes persones i famílies».

Un fet destacable és com la paròquia de la Selva del Camp, l'Ajuntament i voluntaris selvatans s'han bolcat a l'hora d'arremangar-se per a l'adequació de la Casa d'Exercicis i durant dies han fet tasques de neteja i arranjament del jardí, pintar habitacions i estances, habilitar la cuina i endreçar el rober. I és que, com explica Eduard Llop, «els refugiats marxen extremadament lleugers d'equipatge, sense el mínim necessari».

D'altra banda, l'arquebisbat de Tarragona també ha posat a disposició tots els serveis i recursos de les escoles diocesanes per tal de garantir l'escolaritat dels nens i nenes refugiats i la seva participació en les activitats extraescolars. Paròquies, escoles diocesanes i altres organitzacions eclesials estan desenvolupant projectes i campanyes d'ajuda material i espiritual per a aquestes famílies.

Els veïns de la Selva s'han bolcat en el condicionament de la Casa d'Exercicis Cardenal Arce.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

L'acollida, missió evangèlica

La Fundació Escola Cristiana de Catalunya s'ofereix a escolaritzar els infants i adolescents refugiats ucraïnesos

MAC

«Les escoles cristianes de Catalunya vivim amb tristesa el nou episodi de guerra que està patint Ucraïna i que està suposant milers de víctimes i un dolor enorme a milers de famílies. Per això, les escoles que formem part de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya volem manifestar el nostre rebuig absolut a la violència que està patint Ucraïna i altres països del nostre món.» Són paraules del *Manifest de l'Escola Cristiana per la pau a Ucraïna*.

La violència, assenyalen, «no pot ser la resposta a la solució dels conflictes. Com diu l'encíclica *Fratelli tutti*: «Les raons de la pau són més fortes que qualsevol càlcul d'interessos particulars i que tota confiança en l'ús de les armes». Aquest *Manifest* també subratlla que «la nostra raó de ser és l'educació en els valors cristians de la pau i la justícia i amb aquests estem compromesos tots els que formem part de la comunitat educativa».

Meritxell Ruiz, secretària general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, explica a *Catalunya Cristiana* que «les escoles cristianes ens hem ofert des del primer dia a escolaritzar els refugiats a les nostres aules. Les nostres escoles estan molt ayesades a acollir a les seves aules

infants i joves en situacions personals molt complexes: ja siguin refugiats, menors no acompanyats, nouvinguts... Acollir tothom forma part de la missió evangèlica de les nostres escoles: «Era foraster, i em vau acollir.» Ho treballem posant en el centre la persona i donant respostes a les seves necessitats de manera conjunta, és a dir, amb la implicació de tota la comunitat».

«Són alumnes —posa en relleu Meritxell Ruiz— que arriben amb una experiència de vida molt dura: han estat dies amagant-se en soterranis, envoltats de destrucció, han deixat enrere els seus pares, germans grans, amics... La seva vida s'ha vist capgirada d'un dia per l'altre. Aquesta és la primera realitat que tenim en compte quan arriben a les nostres escoles: cal tenir cura de tantes ferides interiors, com deia el cardenal Tagle fa uns dies a Barcelona. I amb això anar-los acompanyant en aquesta nova etapa.»

Per a la correcta escolarització d'aquests infants i adolescents, «hi ha d'haver una actuació coordinada entre Departament, municipi i escola. Com deia, primer hi ha una fase d'acompanyament psicològic important. Alhora, es fa una acollida lingüística perquè coneguin la nostra llengua el més aviat possible».

Segons Ruiz, «el treball en valors és un dels pilars fonamentals dels projectes educatius. Per tant, tot l'alumnat s'implica en la seva acollida: algunes escoles busquen alumnes voluntaris que els facin de padrins, o s'organitzen grups per ensenyar-los la llengua, comparteixen tradicions o costums dels diferents països...». I afegeix: «També les famílies tenen un paper destacat, les acollidores i les acollides. Finalment, hi ha una part de recerca de recursos per proporcionar-los tot aquell material que sigui necessari (beques menjador...)».

Imatge creada per la FECC per al «Manifest de l'Escola Cristiana per la pau a Ucraïna».

«He vist persones que estan vives, però que han perdut la vida»

Cardenal Michael Czerny, enviat del papa Francesc a Hongria i Ucraïna

IGNASI MIRANDA
ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

El prefecte interí del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral, el cardenal Michael Czerny, ha visitat Hongria i Ucraïna per portar un missatge de pau del papa Francesc i mostrar la seva proximitat. En una entrevista en exclusiva a Ràdio Estel al programa *Camins*, el cardenal ha explicat les vivències d'aquesta missió.

Quin ha estat l'objectiu de la missió?

El primer que cal dir és que la visita correspon al desig del Sant Pare que dos cardenals (l'almoïner apostòlic Konrad Krajewski i jo mateix) portin la seva solidaritat, la seva pregària, la seva angoixa i la seva esperança al poble d'Ucraïna i a tots els qui els ajuden i els acullen. Aquest ha estat el primer sentit de la missió: expressar físicament aquesta pregària i aquesta presència del Sant Pare. Això la gent ho ha captat molt bé.

Què ha vist?

He estat lluny de la violència com a tal, però el que he vist són els seus efectes en la gent que fuig. Es pot dir que estan vius, però que han perdut la vida. Han perdut tot el que donava sentit a les seves vides, tot ha desaparegut. Estan fugint i buscant seguretat. Aquesta angoixa, aquest trauma, és tangible físicament, moralment i espiritualment.

Com treballen els sacerdots?

És interessant dir que els sacerdots ucraïnesos que viuen als pobles de la frontera, tot i que tenen família (perquè són casats i tenen fills), no han marxat del país. S'hi queden per prestar el seu servei pastoral. Això m'ha cridat molt l'atenció, s'hi queden amb la seva dona i els seus fills petits. Això m'ha semblat un acte molt generós i molt humà.

Què l'ha impressionat més?

El que m'ha impactat han estat les llargues cues de gent que volia sortir d'Ucraïna. Això fa molta pena. A l'altra banda de la frontera, l'acollida és tan humana, tan sensible, que això em consola. La gent no només distribueix menjar o aigua, sinó que expressa una benvinguda humana a gent que n'està tan necessitada, que arriba amb una gran angoixa. Hi ha drames familiars impressionants. Recordo una mare que fugia amb la seva filla discapacitada, amb els problemes que això comporta, amb molts reptes.

Com ha arribat el missatge de Francesc?

Francesc va dir a la plaça de Sant Pere que l'Església està disposada a fer-ho tot, tot i tot el possible, per apagar la invasió, per arribar a un acord. Aquesta disposició l'he vista reflectida en l'Església local. Hi ha una coherència que comença amb el Sant Pare i acaba a la parròquia més perduda del camp. Tothom està fent el millor per respondre al drama humà, però també per aconseguir la pau. És una pregària posada en pràctica. Això impressiona a tothom i ens dona esperança.

Ha passat per en algun moment?

No, sempre he estat molt ben acompanyat i amb tot el necessari per moure'm amb seguretat. He sentit molta pena per l'efecte de la guerra i he intentat ser a prop de la gent que pateix. Volem que la Bona Notícia de Jesús arribi a tot arreu.

«L'Església està disposada a fer-ho tot, i tot el possible, per apagar la invasió, per arribar a un acord»

Vida eclesial

Aquesta setmana parlem de la reforma de la Cúria romana, entrevistem el seminarista Ricard Solé i coneixem el Museu de la Vida

Presentada la constitució apostòlica «Praedicate evangelium»

Una reforma vinculada al rostre d'una Església missionera en sortida

AICA
Ciutat del Vaticà

El cardenal Marcello Semeraro, prefecte per a les Causes dels Sants; Mons. Marco Mellino, secretari del Consell de Cardenals, i Gianfranco Ghirlanda, professor emèrit de la Facultat de Dret Canònic de la Pontifícia Universitat Gregoriana, van presentar la constitució apostòlica *Praedicate evangelium* sobre la Cúria romana i el seu servei a l'Església en el món, promulgada pel papa Francesc.

«La reforma de la Cúria no és una cosa que es faci, sinó que és l'essència de l'Església, *semper reformanda*», va afirmar el cardenal Semeraro, interpretant el pensament i l'ensenyament del papa Francesc. El purpurat va recordar que, amb la publicació d'aquesta constitució apostòlica, arriba a la seva fi un camí iniciat fa uns nou anys, juntament amb l'anunci de la constitució d'un Consell de Cardenals per assessorar-lo en el govern de l'Església universal, el 13 d'abril del 2013.

Una de les primeres tasques del Consell de Cardenals, va assenyalar el prefecte, va ser l'elecció d'una perspectiva per a la nova constitució apostòlica, de manera semblant al que es va fer per a les dues reformes curials anteriors: la constitució *Regimini Ecclesiae universae* (1967) de Pau VI i la constitució apostòlica *Pastor bonus* (1988) de Joan Pau II.

La premissa de la reforma empressa pel Papa des de l'inici del seu pontificat, va subratllar el prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants, és «la necessitat d'una reforma interior», que concebi els membres de la Cúria com a «deixebles missioners al servei del poble de Déu».

«El primer ressò que la paraula *reforma* suscita en l'ànima de Francesc és una reforma de la seva pròpia vida», va dir el cardenal. «Si es comprèn aquesta concepció de la reforma de la Cúria romana, la inclusió no semblarà fora delloc, entre els principis i criteris per al servei de la Cúria romana, d'un

tema dedicat a l'espiritualitat.»

Per a Francesc, la reforma és molt més que qualsevol canvi estructural. «Es tracta més aviat d'obrar de tal manera que l'Església, malgrat el pas del temps i dels canvis de la història, conservi la seva transparència pel que fa al disseny de Déu que la fa existir i hi habita. Això també s'aplica a la Cúria», va sostenir, i va puntualitzar: «El que s'anomena reforma està íntimament vinculat al rostre d'una Església missionera en sortida.»

El cardenal Semeraro va puntualitzar que «amb aquesta exhortació apostòlica el Papa havia donat a l'Església l'esperança que totes les comunitats treballin eficaçment “per avançar en el camí d'una conversió pastoral i missionera, que no pot deixar les coses com estan”».

Entre els criteris rectors de la nova constitució, el cardenal va esmentar la «gradualitat», la «sinodalitat» i la «descentralització», al servei de les Esglésies locals.

De la seva banda, Mons. Mellino va destacar que «la sinodalitat és un tret propi i distintiu de l'Església. No es tracta d'una actitud a

Una de les novetats de la nova constitució apostòlica és la possibilitat, per als laics, de presidir un Dicasteri

Presentació
del document.

tenir o d'una cosa a fer, sinó que es tracta precisament del que és l'Església. Toca la seva naturalesa i la seva identitat. És simplement per al que l'Església està cridada».

«La sinodalitat també anima les estructures en les quals la naturalesa sinodal de l'Església s'expressa de manera institucional», va explicar Mellino, precisant com la sinodalitat amb les Esglésies particulars es mostra en la «col·laboració en les qüestions més importants» i en l'elaboració de documents de caràcter general «de gran transcendència o que concerneixen particularment algunes Esglésies particulars», així com en les visites *ad limina*.

«La Cúria és per la seva pròpia naturalesa una estructura de servei», va recordar el secretari del Consell de Cardenals.

Mons. Ghirlanda va presentar una de les novetats de la nova constitució apostòlica promulgada pel papa Francesc: la possibilitat, també per als laics, de presidir un Dicasteri: «La igualtat fonamental entre tots els batejats, tot i que sigui en diferenciació i complementarietat, és el fonament de la sinodalitat.»

ESGLÉSIA EN SORTIDA

El sentit de les coses

Una dona que solia fer coques de pa, cada vegada que les enforava en tallava les dues puntes i les llançava a les escombraries. Un dia, la seva filla petita li va preguntar: «Per què fas això, mare?» Ella li va dir: «No ho sé, l'àvia ho ha fet tota la vida.» La nena, en la seva curiositat, va anar a preguntar a l'àvia, i aquesta li va respondre: «No ho sé, la teva besàvia ho ha fet tota la vida.» En l'afany de voler saber la resposta, i ja que la seva besàvia encara era viva, va anar a preguntar-li el mateix, a la qual cosa la seva besàvia li va respondre: «Jo sempre vaig tallar les puntes perquè el meu forn era massa petit.»

Totes les coses tenen el seu sentit, la seva raó i el seu perquè, però segons les necessitats i circumstàncies de cada moment. Com la filla petita de la història, ens toca SORTIR a preguntar, a consultar, mirant de trobar AVUI el sentit real de les coses i no desaprofitar res.

Jesús va veure i va sentir la necessitat d'haver de trencar amb els esquemes i costums religiosos caducs que van tenir sentit en el seu moment, però que ja no valien ni contribuïen per poder tirar endavant i portar un NOU SENTIT actual. Els que l'hem conegut, sabem que tenim el repte de conèixer-lo cada dia més. Sant Pau va apostar per això deixant enrere tot el seu passat, davant la sublimitat sempre nova i sorprenent del coneixement de Crist (Fl 3). I va lluitar perquè no es desaprofités res de l'Obra Redemptora del seu Senyor (Ac 15). I com? Doncs sinodalment, escoltant i deixant actuar l'Esperit Sant (Jn 16,3).

JOAN PALERO

Coordinador de l'Escola d'Animació Bíblica a València

Tarragona

Ricard Solé Papiol és seminarista de quart curs de l'arquebisbat de Tarragona

«Valoro especialment la formació humana que rebo al Seminari»

EDUARD BRUFAU

Amb motiu de la festa de Sant Josep —dissabte 19— les diòcesis d'arreu d'Espanya van celebrar el Dia del Seminari. Enguany el lema triat ha estat «Sacerdots al servei d'una Església en camí». Són paraules inspirades en el caràcter sinodal de l'Església, que el papa Francesc vol revifar. El lema, a més, vincula explícitament sacerdoti i servei, perquè aquesta és la naturalesa més genuïna d'aquest ministeri.

A les diòcesis catalanes el curs 2021-2022 hi ha un total de 67 seminaristes: 30 al Seminari Conciliar de Barcelona, que aplega els seminaristes de Barcelona i Sant Feliu; 20 al Seminari de Terrassa, i 17 al Seminari Interdiocesà, que reuneix els de Solsona, Urgell, Tortosa, Girona, Lleida, Tarragona i Vic.

Entrevistem Ricard Solé Papiol, seminarista de l'arquebisbat de Tarragona i fill de Solivella, a la Conca de Barberà. Té 22 anys, es troba al quart curs de teologia i el 19 de març, festa de Sant Josep, va rebre els ministeris de lector i acòlit de mans de Mons. Joan Planellas, arquebisbe de Tarragona. Per començar, li demanem com va néixer la seva vocació sacerdotal: «Vaig entrar al Seminari de molt petit. M'agrada comparar la meua vocació amb la de Samuel, aquell nen que tombava sempre pel temple, servint-lo, fins que un dia sent la crida de Déu i vol aclarir-la. Recordo que de nen ja volia ser capellà perquè sentia aquesta vocació, però, és clar, això és una cosa que s'ha de filtrar i treballar. I gràcies a Déu, el mossèn amb qui vaig fer la comunió em va ajudar a fer-ho. Em va proposar d'anar al Seminari menor de Tarragona, que aleshores tot just acabava d'obrir. Primer vaig participar en unes jornades prèvies de vocacions i d'allà, amb dotze anys, vaig entrar al Seminari menor cursant segon d'ESO. S'ha de dir que encara no n'estava gaire convençut, però a la vegada estava

«De nen ja volia ser capellà, i el mossèn amb qui vaig fer la comunió em va ajudar a discernir»

«Sempre he donat gràcies a Déu pel do que m'ha concedit de tenir una família cristiana»

content perquè al Seminari hi vaig trobar tres nens més de la meua edat i vam començar aquest camí plegats. Va ser una època molt bonica perquè vaig discernir molt la meua vocació. En acabat, vaig decidir seguir al Seminari major. Encara recordo que abans d'entrar-hi Mn. Norbert, rector en aquell moment, em va fer la pregunta: "Tu estàs disposat a ser mossèn?" I després d'un fort discerniment la meua resposta va ser que sí, i amb 17 anys vaig arribar a Barcelona per entrar al Seminari interdiocesà. Ara soc a quart de teologia, cada vegada refermant més la meua vocació i més convençut que el dia de demà vull ser mossèn.»

Una formació integral

El Ricard té clars quins són els aspectes de la formació que rep al Seminari que més valora. En anar-los explicant, de fet, dibuixa a la perfecció la tasca formativa integral de tota la persona per la qual passa el seminarista durant tots aquests anys: «El primer aspecte que més valoro és l'humà. Penso

Agustí Codinach

que a la persona, si no es constitueix com a tal, després li costa molt tirar endavant. Això s'ha de treballar bé, no ser un *bitxo raro*, perquè si no, després tens molts problemes per fer-te amb la gent. En segon lloc, subratllaria la part espiritual; ens cal una base espiritual per viure en aquest món, sostinguda per una pregària forta. El tercer seria l'intel·lectual, perquè hem d'estar molt formats pel que ens espera en un futur. I el quart aspecte, que ara encara no vivim plenament, és el pastoral: per això els caps de setmana ens envien a les parròquies, per veure com funcionen, per participar en tot el que s'hi fa, conèixer el mossèn, saber com prega, com viu, com acompanya la gent... Tots aquests aspectes són importants, però sens dubte el primer que subratllaria és l'humà.»

La parròquia a la qual el Ricard està destinat, i on va cada cap de setmana, és Sant Joan Baptista de Reus. Ens explica que «durant aquests cinc cursos des del Seminari volen que coneguem molt la realitat de la diòcesi, i per això ens envien a parròquies grans, on hi

ha molta activitat. A Sant Joan de Reus hi ha un esplai amb 200 nens, 27 monitors, una vuitantena de nens de catequesi de comunió, una desena de confirmació, dos grups de joves... De manera que per a mi el cap de setmana és un no parar, i crec que és un bon aprenentatge. He de dir que em trobo especialment bé en la pastoral dels joves».

També demanem al Ricard quin paper ha tingut la família en la seva vocació. Per a ell, l'entorn de casa ha estat clau: «Vinc d'una família practicant, cristiana de tota la vida. Un oncle del meu pare era mossèn i, encara que no el vaig arribar a conèixer, des de petit l'he tingut molt present. Sempre he donat gràcies a Déu pel do que m'ha concedit de tenir una família cristiana. Conec molts companys que no tenen una família practicant i que, de vegades, no accepten l'entrada al Seminari. Es tracta de situacions que no són gens fàcils. Jo mai no he tingut cap problema en aquest aspecte, al contrari, la família ho va comprendre molt bé des del començament i sempre m'ha ajudat en el que ha convingut.»

Catalunya + Cristiana

Sabies que amb la teva subscripció en paper pots accedir a l'edició digital?

Al teu ritme...
Quan i com tu vulguis!

subscripcions@catalunyacristiana.cat

Subscriu-te
a l'edició en
paper per
només
145€ l'any

Edició
digital
gratis

www.catalunyacristiana.cat

 Barcelona

La parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa, seu del Museu de la Vida

Quaresma per la vida

PERE PARÉS
Barcelona

En aquest temps de Quaresma l'ONG *40 dies per la vida* pretén emprar les armes de l'oració, la caritat i el dejuni, en la lluita per defensar els nadons nonats avortats i recolzar les seves mares. Cada dia fins al Diumenge de Rams hi ha voluntaris resant davant de dues de les clíniques abortives de Barcelona, transmetent un missatge de suport a unes dones que solen trobar-se soles enfront la perspectiva de ser mares.

Aquesta iniciativa ha estat recolzada des del primer moment per la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona, seu del Museu de la Vida. Aquest museu, d'entrada gratuïta, pretén ser una crida al sentit comú i religiós, «a favor de la vida», tal com remarca mossèn Xavier Pagès, rector de la parròquia.

El primer que hom es troba entrant al museu, instal·lat als locals

de la parròquia, és l'explicació científica de la formació d'un nen. Aquesta explica amb objectivitat el que es coneix sobre els estats de la criatura al llarg del temps de gestació.

Prosseguint l'exposició, es fa un recorregut analitzant com s'ha concebut l'avortament des de l'any 1700 aC fins a l'actualitat, passant pel jurament hipocràtic grec, el dret romà, l'edat mitjana i les consideracions dels règims totalitaris i democràtics del segle XX.

Hi ha una part de l'exposició que roman oculta rere unes cortines, i que només s'ensenya quan es té la seguretat que els presents a la sala són aptes per veure'n el contingut. Es tracta del plafó que repassa els diferents mètodes abortius i que mostra meticulosament en què consisteixen aquests mètodes i en quin estat deixen els nadons, cosa que en constitueix un conjunt esfereïdor.

Finalment, l'últim plafó mostra les conseqüències físiques i psicolò-

giques que té l'avortament sobre la mare, i argumenta com darrere de la reivindicació d'aquest com a dret hi ha l'interès de grans empreses.

Prou coneguda és aquesta exposició pels voluntaris que estan organitzant l'actual campanya de *40 dies per la vida*. Les seves coordinadores remarquen per a *Catalunya Cristiana* la significació de realitzar el projecte en temps de Quaresma. «Té molt sentit», expliquen, «que, si nosaltres ens dediquem a resar i a jejunar per demanar la fi de l'avortament, que és una batalla molt difícil, ens recolzem en el moment litúrgic perquè la lluita contra el mal compti amb ajuda de dalt».

I afirmen que «si bé és veritat que en la societat l'avortament cada cop està més implantat i des dels poders públics se li dona suport cada cop més, amb mesures perquè sigui més fàcil avortar, també veiem que molts joves estan despertant». I afegeixen: «La lluita és difícil, però hi ha esperança.»

SABER ESCOLTAR

Dues idees, dues realitats

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

En una de les obres de Nietzsche, un personatge diu: «On ha anat Déu? Jo us ho diré! Nosaltres l'hem matat! Vosaltres i jo! Tots nosaltres som els seus assassins!» Segons el filòsof, no calia la idea infantil de Déu. I què va passar? Dues guerres mundials amb una gran tragèdia humana.

Dostoievski, en canvi, fa dir a un dels protagonistes: «Tot està permès, si Déu no existeix.» Aquestes expressions ens fan adonar que, en un món on «tot s'hi val», el desig humà ens justifica tots els estralls i ens condueix a la destrucció de la persona. Com diu un articulista: «La veritable llibertat deixa d'entendre's com la capacitat per fer el bé i es converteix en el "fer el que em dona la gana" i en una justificació per obrar el mal, mentre a mi em

beneficiï.» Això no és llibertat, sinó esclavatge.

Matar Déu porta a aquest «tot s'hi val». Les arrels cristianes d'Europa s'han deixat de banda. Els europeus no tenen en compte que la unió entre les nacions no és l'euro, sinó la fe en Crist mort i ressuscitat. Tots som germans perquè som fills del mateix Pare, que posa la vida de la persona humana en el centre i que té una predilecció especial pels més dèbils. La barbàrie està servida: infants avortats, mares desamparades, malalts i ancians a qui s'aplica l'eutanàsia...

El món actual diu als senzills que «tot s'hi val», però, si fan o diuen alguna cosa políticament incorrecta, se'ls defenestra. També l'Església és vista com un enemic, perquè aquesta religió no permet

res; obliden que perdona, que fa germanor i que admet a la taula de l'Eucaristia. D'altra banda, menyspreen la fidelitat en el matrimoni i diuen que l'important és: més poder, més tenir i més plaer.

Això condueix a una vida superficial i a grans mals com la solitud, la depressió i l'ansietat. Matar Déu no és alliberar l'home, sinó condemnar-lo a mort en vida. Els creients no podem amagar com n'és, d'amorós, aquest Déu que ens ha entregat el seu Fill, que ha mort i que ha ressuscitat. El testimoniatge cristià és fonamental.

Un món on «tot s'hi val» ens condueix a la destrucció de la persona

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanya
ynaraja@gmail.com

La Setmana Santa enguany s'inicia el 10 d'abril i acaba el 17. Totes santes, però aquesta és més especial. Sense desconèixer les emissores de ràdio religioses, vull referir-me a espais d'aquesta índole de canals públics, concretament a RTVE, que possiblement molts desconexen.

Vam comentar que a les escoles públiques, l'assignatura de Religió, segons expliquen els alumnes, per no caure en l'adoctrinament, ni en el proselitisme que ofengui els no catòlics, se'ls ofereixen nocions de budisme, d'islam o de judaisme, i, de vegades, segons diuen, no dona temps per explicar els fonaments catòlics. Els grans senten la necessitat d'estar formats en el terreny religiós, encara que sigui elemen-

A PROPÒSIT DE...

Religió i ràdio

talment, sobre les actituds, nocions i costums d'altres comunitats.

Sentir interès o curiositat per conèixer altres actituds, fins i tot en el cas que la pròpia no satisfaci és honest, però de vegades no se sap com començar i la solució de la lectura de tractats un no es veu capaç de complir-la.

Cal afegir que força emigrants d'altres continents són musulmans o evangèlics i un vol tenir algun coneixement de la seva religió per tenir vers ells un tracte respectuós i considerar els seus criteris o costums.

Una manera fàcil, que no necessita esforç, ni despesa ni desplaça-

ments, és escoltar els programes setmanals que ara dicto.

RTVE, complex espanyol estatal, ofereix els dissabtes a les 05.00 h el programa *Frontera*. El seu contingut és netament catòlic: testimonis personals o col·lectius o interessants, per exemple, ecumenisme, al qual vaig ser convidat a intervenir en una ocasió, notícies de pel·lícules que s'estrenen i que gaudeixen de bons valors cristians o humans.

A les 05.00 h els diumenges, el programa *Fe y convivencia*, espai dedicat a comunitats no catòliques, consta de: «*Historias de fe*» de la confessió evangèlica. «*La voz de la Torá*», destinada als jueus. «*Miradas*», orientat a la població musulmana.

(Evidentment, ni misses, ni documentals, que és propi d'altres ocasions.)

És molt honest sentir interès o curiositat per conèixer altres actituds

SIGNES D'AVUI

A riu brut de torrentada...

En el desordre, en el caos, en la confusió... sempre hi ha qui se n'aprofita. En català, hi ha una expressió que resumeix aquesta situació: «A riu brut de torrentada, el peix hi fa xalada.» Les fàbriques d'armes i els traficants fan un gran negoci de la guerra de Rússia contra Ucraïna. Més encara, molts governs apugen els pressupostos de defensa i dediquen grans partides que no es podran invertir en sanitat, en educació, en assumptes socials...

Hi ha la tendència de retallar drets humans a l'hora d'afrontar grans conflictes. Entre molts altres, poso tres exemples d'àmbit internacional. Primer, l'atemptat de les Torres Bessones de Nova York l'11 de setembre del 2001. D'allà van sorgir dues guerres, l'Afganistan (amb la llum verda de l'ONU) i l'Iran (basada en informacions

falses). Els sistemes de seguretat van embogir exponencialment. Hi va haver inversions multimilionàries en personal, en detectors de metalls, etc. La por va ser tema en molts llibres. En nom de la seguretat, tot era possible. Pel camí, es van anar perdent molts drets. Guantánamo encara no s'ha tancat. Segon, l'atemptat contra la revista satírica *Charlie Hebdo* a París el 7 de gener del 2015, dissabte, en què es van assassinar dotze membres de la redacció i de l'empresa. L'acte terrorista va ser rebutjat el dia 11 de gener amb una manifestació multitudinària, encapçalada per prop de

En el desordre, en el caos... sempre hi ha qui se n'aprofita

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

40 líders d'arreu del món, entre els quals hi havia el president del govern espanyol. Era el context adient per publicar la Llei Orgànica de Protecció de la Seguretat Ciutadana, com així es va fer el 20 de març del 2015. Es tracta de la Llei Mordassa, anomenada així pels seus detractors, que implica la retallada en l'exercici de drets i que dona peu a aplicacions polèmiques. Tercer, la pandèmia. Fins i tot, els tribunals han hagut de posar fre a l'excés en determinades mesures que s'han pres. La dimensió religiosa no s'ha considerat un bé essencial. No són temes senzills, però, com que no s'han resolt bé, els efectes són perniciosos. El resultat: un món més autoritari i amb menys respecte pels drets humans. Cal una actitud atenta i vigilant.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

FINESTRA A LA VIDA

«Dels infants és el Regne de Déu»

Vaig conèixer la meva amiga quan tenia vuit o nou anys. Era la segona de quatre germanes que vivien en un carreró avui desaparegut, per la construcció de la Rambla del Raval. Jo visitava les famílies amb més problemes i aquesta era una de les més greus. El pare era un veritable maltractador que feia molt difícil la vida de la mare de família. No oblidaré mai el que em va dir un dia: «Jo he tingut les meves filles sempre de violacions del meu marit... I, si algun dia et parlen d'una mare que es mata i que mata els fills, no pensis que és una mare desnaturalitzada, sinó com deu haver patit aquesta dona...» Fins que no vam aconseguir convèncer-la de denunciar el marit, no vam acabar amb aquella situació.

Però, ja havia fet malbé la família amb tant de dolor que afectava tots els membres en la seva infantesa.

Han passat més de vint anys. Avui una de les seves filles és mare de família. Té tres fills i intenta que no pateixin tant com ella de petita. No ha rebut mai formació religiosa i, per tant, no ha format en cap religió els seus fills. Però, es va quedar ben sorpresa quan la seva filla mitjana, de sis anys, li va dir que volia anar a una església perquè havia de conèixer Jesús i el que havia fet la Terra i totes les coses del món.

La mare m'ho va dir i la vaig convidar a una Eucaristia molt familiar que celebrem els diumenges, amb una comunitat parroquial molt variada, on la riquesa de tots es posa de

manifest —amb un veritable signe de «sinodalitat»— en el comentari de la Paraula i en les peticions espontànies.

Vaig presentar la meva amiga i la seva filla i va ser una veritable experiència d'aquella veritat que Jesús va ensenyar a la gent del seu entorn, mentre assenyalava un infant: «Si no us feu com un d'aquests petits, no entrareu al Regne de Déu.»

Aquell vespre la petita Estefania ens va acostar a l'Evangeli d'una manera molt especial.

En l'Eucaristia dels diumenges, la riquesa de tots es posa de manifest

«Hem de passar del “si vols la pau, prepara la guerra” al “si vols la pau, prepara la paraula”»

Federico Mayor Zaragoza, president de la Fundació Cultura de Pau

«Una mentalitat científica, una inquietud humanista i una dilatada experiència en àmbit internacional, juntament amb una gran independència, és el que avala els consells i anàlisis de Mayor Zaragoza.» D'aquesta manera, Enrique Mirret Magdalena analitzava fa 23 anys a *El Ciervo* el darrer llibre en aquell moment (*Los nudos gordianos*) de Federico Mayor Zaragoza. Aquest doctor en Farmàcia, catedràtic i polític amb responsabilitats rellevants (ministre d'Educació i Ciència, 1981-1982 o director general de la Unesco, 1987-1999) frega les nou dècades (Barcelona, 1934) amb una energia i clarividència exemplars.

Membre de la generació més colpejada per la pandèmia, també ha passat el Covid, i espera que la societat en conjunt, després d'aquests fets, tingui una mirada més misericordiosa amb els ancians: «Quina vergonya que la major part de residències estiguin en mans de fons voltor!» Atén el nostre setmanari en una dilatada conversa telefònica des de la seva residència a Madrid que transcorre en català amb accent tortosí.

Segons vostè, les institucions multilaterals de què ens hem dotat, com Nacions Unides, són ineficaces per aturar guerres com és el cas d'Ucraïna i Rússia. Per què?

No són democràtiques, a l'ONU hi ha cinc països amb veto, i així no hi ha res a fer amb tots aquests conflictes, no només l'actual, tenim la guerra de Síria, del Iemen... Recordem que fa uns anys no va ser Putin qui va envair l'Iraq; tenim un deure de memòria.

Expliqui'ns-ho.

A finals dels anys 80 va haver-hi la possibilitat d'abandonar la cursa d'armaments. Gorbtxov va oferir (i va complir) desfer el mur de Berlín i que l'URSS es transformaria en una comunitat d'estats independents. Va demanar a Reagan suprimir els coets nuclears per evitar la possibilitat de destruir la Terra. Però Reagan no va acceptar-ho, es van disminuir els arsenals un 70%, però no es van eliminar. La fi de la guerra freda va ser un moment gloriós però no es va aprofitar per fer un multilateralisme, per posar en marxa les Nacions Unides sense veto o desplegar la Declaració Universal

Mayor Zaragoza demana passar d'una cultura de la guerra i la confrontació a una cultura de trobada i reconciliació.

dels Drets Humans que va pensar Eleanor Roosevelt.

Estem parlant d'una Declaració que es va firmar el desembre de 1948.

Sí. Ara caldria actualitzar la primera frase de la Carta de les Nacions Unides que diu «nosaltres els pobles hem resolt evitar l'horror de la guerra a les nacions futures», per «nosaltres els pobles hem resolt evitar l'horror de la guerra, l'amenaça nuclear i evitar el canvi climàtic a les nacions futures». Ara bé, en el moment que això es va redactar

aquest subjecte *nosaltres els pobles* no existia pròpiament, perquè els signants eren representants masculins dels estats, les dones no existien i els que tenien accés a ràdio o diaris eren poquíssims.

I ara sí que hi ha possibilitat de fer real aquest «nosaltres els pobles»?

Fa trenta anys el 90% dels habitants de la terra vivien tota la seva vida en un radi de 40 km². Des de fa uns vint anys, gràcies a la igual dignitat (gènere, sensibilitat sexual, ideologia, creença, ètnia), progressivament està sent una realitat. Gràcies a la tecnologia digital podem tenir veu, participar i demanar una governança multilateral al món, una UE i unes Nacions Unides democràtiques. Es poden fer grans clams mundials, milions de persones avui tenen whatsapp, tots farem el mateix crit. Les tecnologies a més de servir per dir «t'estimo molt» o «prenem un cafè», també ens han de servir per dir: «No pot ser que es resolguin els conflictes amb la força, volem la paraula i la pau.»

On hi ha les dificultats per aquest govern del poble?

El Reagan dels anys 85-88 va engegar el G6 sota el principi de la governança plutocràtica, neoliberal, basada en el creixement econòmic i la força. El van seguir el G8 i el G20 i mai han fet cas a les institucions ni les persones que dèiem que això no podia anar d'aquesta manera. Aurelio Peccei, del Club de Roma, ja va anticipar als anys 60 que el creixement té límits. El 1992 es va fer una Cimera de la Terra a Rio de Janeiro i Bush pare ens va dir que ens n'anéssim a passeig sense diners per a l'Agenda 21. Deu anys després, el 2002, es va fer la Cimera a Johannesburg i el secretari general de l'ONU, Kofi Annan, estava convençut que ens en sortiríem amb els ODM (Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni). El Sr. Bush fill no ens va fer ni cas i després va preparar la invasió de l'Iraq. Era desolador. Hem estat tants anys sense fer el que havíem de fer! Corregir el creixement, com afectem la natura i el futur dels nostres fills i nets...

Vostè va estar dotze anys al capdavant de la Unesco. Què va fer en aquest sentit?

Al final del meu mandat, el 1999, vaig impulsar una declaració i un

pla d'acció per una cultura de la pau. El meu professor de Filosofia, Francesc Gomà, explicava que, des dels orígens dels temps, la humanitat ens hem regit pel *si vis pacem, para bellum* («si vols la pau, prepara la guerra»). És una cultura de guerra en què tot es resol a base de bufetades i de domini. Progressivament, es pot passar a una cultura d'encontre, de trobada, de conciliació: *si vis pacem, para verbum* («si vols la pau, prepara la paraula»).

Hi ha una data rellevant per a vostè...

Sí, la tardor del 2015 hi va haver un fet dolcíssim: va aparèixer Obama, president demòcrata dels Estats Units, i va dir que s'havia de fer el que diuen les Nacions Unides, va firmar els Acords de París sobre canvi climàtic i va firmar el pla *Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible*. Vaig pensar: «Ara ja ho tenim arreglat!» I ho vaig celebrar amb vi negre. Però al cap de cinc mesos arriba un senyor manifestament boig i el mateix dia diu no a l'Acord de París i als ODS. Esperava la reacció d'Europa, que és important qualitativament al món (no pas quantitativament). Em vaig entristir,

«L'ONU no és democràtica; hi ha cinc països amb veto, i així no hi ha res a fer amb tots aquests conflictes»

«La fi de la guerra freda va ser un moment gloriós però no es va aprofitar per fer un multilateralisme o desplegar la Declaració Universal dels Drets Humans»

«Gràcies a la tecnologia digital podem tenir veu, participar i demanar una governança multilateral al món»

Federico Mayor Zaragoza va ser director general de la Unesco durant dotze anys.

hi va haver silenci. Trump ens ha demorat sis anys la posada en pràctica dels ODS sense resposta europea.

Per què?

Europa tampoc no és democràtica. Al començament, amb Robert Schuman, Europa sí que era referent d'un sistema democràtic, comptava amb grans líders com Mitterrand, Chirac, Olof Palme, Willy Brandt. Però després arriben uns líders que accepten que les decisions s'han de prendre per unanimitat. Així doncs, tenim 27 països, 27 vetos. Com s'ha pogut acceptar aquesta bestiesa?

Els dirigents europeus s'han unit en les sancions contra Rússia, en el suport de tot tipus a Ucraïna... Com definiria el paper d'Europa davant d'aquesta crisi?

Al final ha passat que en comptes d'expressar-se la Unió Europea i les Nacions Unides, si penséssim en un multilateralisme democràtic, ho ha fet l'OTAN, que és un organització militar. Però no hi hauria d'intervenir en nom d'Europa; hi ha països europeus com Suïssa, Àustria, Finlàndia i Suècia, que no són de l'OTAN. El primer que cal és aturar la guerra, que és una bestiesa, per començar el procés de pau, on haurem d'acceptar algunes coses. A continuació, mai més parlar exclusivament de pau basada en la força militar, sinó en la trobada, en el diàleg. Putin és un bèstia, però al mateix temps s'ha de pensar que hem fet moltes ximpleries (Olof Palme va dir que no podia ser que a Rússia l'envoltessin països amb armament, és una provocació), no tenim organitzacions democràtiques, ens hem deixat endur per la força, estem proveint armes.

També hi ha la qüestió de l'acollida dels refugiats...

És fonamental pensar, i ho dic com a cristià, que els ucraïnesos són els nostres germans, els hem d'acollir, disculpar, no jutjar, però al mateix temps hem de preguntar-nos per què no es té el mateix tractament amb els de la guerra de Síria o del Iemen. Veiem que els migrants s'estan ofegant a la Mediterrània. Com es pot tolerar que a les costes de Canàries hi hagi una pastera amb 72 persones, amb dones i nens, ofegant-se i aquell mateix dia un senyor dels oligopolis mundials posi en òrbita una nau

espacial amb uns multimilionaris per veure la Terra des de l'espai? Aquesta governança és intolerable.

Quin és el paper de l'actor silent, la Xina, que no ha condemnat ni donat suport a la invasió d'Ucraïna i ha ofert una mediació discreta?

La Xina avui és un país no només molt gran, sinó una gran potència tecnològica, científica i econòmica, ha fet un pas formidable i li hem de tenir respecte. La Xina és fruit de la cobdícia nord-americana. Va haver un moment en què els Estats Units van decretar que el comunisme estava prohibit al món. Van arribar a la Xina i van pensar: «Si fabriquen el que els diem i amb la tecnologia que els donem, en comptes de guanyar 1 dòlar per peça en guanyarem 3.» I es van inventar la deslocalització productiva. Els nord-americans han guanyat diners a manta, però la Xina en comptes de ser la factoria del món ara és la fàbrica per al món. Es podria convèncer a la Xina que no utilitzi el veto a les Nacions Unides i buscar un vot equilibrat, ben ponderat, amb unes Nacions Unides multilaterals i democràtiques per resoldre problemes, per la paraula i no per la força.

Cultura de la pau

Vostè presideix la Fundació Cultura de Pau i als antípodes trobem la indústria de l'armament. Quin paper té aquest lobby en el maneig del món?

Les fàbriques d'armament no són un lobby, cada dia s'inverteixen en aquesta indústria 4.000 M de dòlars. Eisenhower quan va traspassar el poder al seu successor va dir-li: «President Kennedy, ja és vostè la persona més poderosa de la Terra, excepció feta del complex bèl·lic industrial dels Estats Units.»

En la guerra a Ucraïna s'ha amenaçat amb el botó nuclear. És una fanfarronada de Putin?

Segur. Ell sap que això seria acabar amb la vida a la Terra. Tots els ciutadans hem de reclamar de forma immediata que no volem sentir parlar d'armes nuclears. No volem que la vida a la Terra estigui amenaçada.

Les polítiques de seguretat dels estats, basades en armar-se, són errònies? Com haurien de ser

Mayor Zaragoza és convidat a participar en diversos actes, com aquest de l'Ateneu Barcelonès el febrer del 2020.

perquè el món fos més segur?

Estem d'acord que hem de tenir un exèrcit per defensar les fronteres. Però hem de saber la gent que vivim en aquests territoris tan protegits, que hi ha 1.000 M de persones al món que no tenen accés a aigua potable, mentre que cada dia es gasten 4.000 M de dòlars en armes i despesa militar. Durant el confinament he escrit el llibre *Inventar el futuro*, on desenvolupo com es podria fer una nova seguretat. Les persones han de viure amb una seguretat fonamentada en cinc prioritats: alimentació, aigua potable, serveis de salut de qualitat —pensant en cristià, no pot ser que la vacuna s'hagi repartit només entre països rics i als països pobres es moren—, cura del medi ambient i educació durant tota la vida.

Quin paper poden tenir les religions a l'hora de promoure una cultura de la pau?

En l'actual conflicte, des del Vaticà s'està fent molt. Hem de començar per la solidaritat, l'amor és la solució. En lloc de dominar la gent, hem d'aproximar-la, escoltar-la i parlar-hi. Miguel Hernández deia: «La solución está en caminar con el

química a Granada, Hans Krebs), ser creadors, tenir una pròpia capacitat de reacció. Hem de tenir temps per pensar, per imaginar, anticipar-se, crear el propi disseny de vida, per ser actors i no espectadors. Aquestes qualitats increïbles que tenim són la gran confiança i la gran esperança. Però això s'ha d'exercir.

L'ètica està prou present en els currículums i els sistemes d'ensenyaments dels futurs professionals que prendran decisions?

Ho ha d'estar molt més. També hem de veure que els grans valors els hem d'il·luminar. Hem de fer veure a la gent que quina meravella és caminar amb *el amor a cuestas*, substituir el *bellum* pel *verbum*, que poden dissenyar un futur propi i de la seva família diferent. La millor definició de cultura és el comportament diari, que ha d'anar unit a referents, a molta gent que ha viscut i que ha mort, però el seu exemple i manera de pensar, continuen.

L'Església «de l'Evangelí i les sandàlies»

88 anys complerts aquest gener passat, el veiem actiu publicant al seu blog i en altres publicacions. Com es troba de salut?

Em trobo bé. Un sap que a mesura que s'avança els replecs del camí es van fent més curts i mentre un visqui ha d'estar molt actiu i procurant escoltar, animar i transmetre esperança. Hem d'estar plenament amb la força que tinguem cada dia, cavar solcs tots els dies per sembrar esperança, llavors de fe i coneixement de l'altre. Això m'ajuda, encara que tingui molts anys.

Vostè se sent membre de l'Església «de l'Evangelí i les sandàlies», com deia Pere Casaldàliga. Com veu avui aquesta Església catòlica, universal i diversa, i convidada a caminar en sinodalitat?

Amb el papa Francesc la veig molt renovada i molt bé. És cert que hi ha tot un enrenou amb la pedreria, que no es pot tolerar. Ara bé, aquests fets no només han passat en escoles de l'Església... Tot això ha de passar. Avui es pot tenir gent que no tingui cap fe en la seva vida? Aquesta gent s'ha d'ajudar que trobin aquesta motivació. Que s'adonin que si la vida és inversemblant, potser també ho es la mort.

«L'OTAN és una organització militar que no hauria d'intervenir en nom d'Europa»

«El primer que cal és aturar la guerra, que és una bestiesa, per començar el procés de pau, on haurem d'acceptar algunes coses»

«Hi ha 1.000 M de persones al món que no tenen accés a aigua potable, mentre que cada dia es gasten 4.000 M de dòlars en armes»

amor a cuestas.» El que hem de fer és estimar els altres, amb aquesta nova visió. Això comença per tenir un sistema democràtic de veritat, que no són només unes urnes, és a escala personal, de comportament diari, a escala local, regional, nacional i internacional.

La revolució tecnològica

Estem immersos en la revolució de les tecnologies de la informació fins al punt que «ens imposen noves condicions de vida», com diu Ramon Santacana. S'han apoderat de nosaltres?

Encara no, però hi ha aquest risc. D'un costat, visca la tecnologia perquè permet expressar-nos lliurement, però la digitalització no ens ha de distreure. L'altre dia a la universitat veia que tothom passejava mirant el mòbil i Soledad Gallego escrivia que molts mitjans digitals són armes de distracció. A poc a poc ens anem fent persones que estan abduïdes per la tecnologia, fins al punt que es va convertint en una addicció. Al mateix temps, hem de pensar *allò que ningú ha pensat* (com deia el meu professor de Bio-

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

«Ves a trobar-lo...»

Benvolguts i benvolgudes, un dels trets més clars de la proposta de Jesús és subratllar la fraternitat en la nova família del Regne. A ell li agrada anomenar germans i germanes als seus deixebles, i no se n'està, de potenciar un model de societat que es fonamenta, no en les estructures externes que tendeixen a estratificar, sinó en l'amor que neix de l'interior dels cors.

Els Evangelis mostren diverses actituds que han de fer possible l'autèntica fraternitat. Una d'elles és el que s'ha anomenat correcció fraternal: «Si el teu germà et fa una ofensa, ves a trobar-lo i, tot sol amb ell, fes-li veure la seva falta. Si t'escolta, t'hauràs guanyat el germà» (Mt 18,15). És evident que l'experiència a què se'ns convida no és fàcil, però no per això hem de renunciar-hi. Cal tenir en compte que el context és eminentment eclesial, és a dir, parlem d'homes i dones que volen viure des de la profunditat de la veritat i des del compromís d'una donació total als altres i al món. Per això el que l'evangelista vol aconseguir no és una normativa jurídica per a situacions difícils ni

menys encara un espai de poder i de control, sinó una comunitat on cada membre es fa responsable del seu germà ajudant-lo en el camí de santedat.

Per advertir el germà, però, hem de superar alguns obstacles. El primer que hem de discernir és si es tracta realment d'una ofensa que ell ens ha fet per raó de la seva feblesa, o si simplement som nosaltres que ens hem molestat per la nostra incapacitat d'acollir-lo. Està clar que, en el segon cas, ell no en té cap culpa; haurem de mirar en el nostre interior per saber què ens ha molestat i per què. El segon escull on podem caure és corregir l'altre des del menyspreu, volent evidenciar la nostra superioritat moral. En aquest cas no hi ha dubte: haurem de fer silenci i recordar que «de legislador i de jutge n'hi ha un de sol» (Jm 4,12).

Tanmateix, si assegurem la intenció honrada del nostre cor i l'únic desig de cercar el bé de l'altre, no podem callar i despreocupar-nos-en, sinó que, com diu l'Evangelí, l'haurem d'anar a trobar. Amb delicadesa i assossegament,

sempre oberts a la misericòrdia i al perdó, l'advertirem que sembla que alguna cosa es pot desviar del camí evangèlic. Està clar que li ho direm des de la més estricta humilitat, sabent que ens podem equivocar, i des de l'anhel de trobar un diàleg constructiu que ens edifiqui a tots dos. Voldrem, tot plegats, imitar el Pare del cel, perquè «el Senyor s'apiada de tothom: renya, corregeix, educa, i torna a casa els esgarriats, com fa un pastor amb el seu ramat» (Sir 18,13).

I si som nosaltres els que rebem l'advertiment? Farem bé d'aguditzar els sentits de la fe i descobrir que Déu se serveix de tota circumstància per regalar-nos una nova oportunitat de conversió. Des de la innocència evangèlica, demanarem al Senyor que ens regali la seva llum. Al cap i a la fi, el que importa no és l'error del germà o el propi, sinó que cada membre es deixi modelar fins a transparentar la bellesa de l'Església, formant «l'home perfecte, a la talla pròpia de la plenitud del Crist» (Ef 4,13).

Ben vostre.

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Les tres mirades

És un misteri de la presència de Déu l'actualitat que respira l'Evangeli. Escrit de fa tants anys, sempre és d'avui, la qual cosa vol dir que incideix en la nostra realitat i interpel·la com mai no ho fa cap altra paraula o esdeveniment. Era freqüent l'apropament de Jesús a determinades persones excloses per motius religiosos o ètnics, com a un cec de naixement, a un paralític, a deu leprosos, a una adúltera, provocant-li una situació de conflicte, ja que qualsevol gest a favor d'un marginat significava una oposició declarada envers les tradicions sagrades que guardaven gelosament els representants religiosos de torn. Oposar-se a la seva mentalitat fonamentalista era ja una nova forma d'exclusió social.

Avui, com en els temps de Jesús, també hi ha qui es dedica a assenyalar amb el dit, a judicar i condemnar sense pietat menyspreant la presumpció d'innocència. Els drets humans ja no compten i l'atropellament continu és la feina habitual del qui s'ha convertit amb jutge implacable. Jesús, defensant i practicant tot el contrari, és víctima de l'atac de la sospita i és perseguit, fins a considerar-lo fora de la llei. La mirada dels qui l'acusen com acusen també tants altres és de ràbia i venjança, sempre a punt de tirar les pedres que portes a les mans. Aquesta

mirada s'arriba a creuar amb la del qui és capaç de reconèixer i confessar els propis pecats, és la mirada dels ulls que saben plorar i compartir el dolor aliè. Dues mirades que es troben pertorbades per la violència i l'odi. Tanmateix, una tercera mirada, la de Jesús, vindrà a recompondre les dues anteriors: a una la salva, i a l'altra l'enfronta amb la pròpia consciència, donant-los a totes dues l'oportunitat de rectificar.

Jesús, amb la seva forma de mirar, no veu algú a condemnar, sinó una persona a estimar, perdonar i salvar. Aquesta és la grandesa de Jesús i la que se'ns demana a cadascú de nosaltres i a tota l'Església. Ho fa en total desacord amb el pecat, però amb la mà estesa al pecador. Davant la cridòria dels acusadors i per treure'n conclusions, hi ha el silenci de Jesús, que és més fort que tots els crits i acusacions. És el silenci de Déu que es revela. Jesús acota el cap i calla, ho farà fins al darrer alè a la creu: és la solidaritat amb el pecador, tot compartint la seva situació de prostració per treure'l del pecat i alliberar-lo des de l'amor. A vegades, davant de crits, acusacions i venjances, optar pel silenci i mirar de reconduir tota l'escena dramàtica que es produeix pot arribar a ser una bona notícia, el testimoni d'un Evangeli viu i actual.

COMENTARI DE LA PARAULA

Els publicans i pecadors com a icona per a la misericòrdia

GLÒRIA MONÉS

La fe de Jesucrist és una mirada diferent sobre el món, la història i la pròpia vida. El centre de tot és l'amor misericordiós de Déu, que es fa proper a la humanitat, necessitada d'acompanyament. Els humans necessitem la proximitat espiritual i efectiva dels altres, i quan aquesta proximitat no pot ser efectiva, aleshores esdevenim, sense adonar-nos-en, febles i proclius a la malaltia o al desencís. I per aquest motiu Jesucrist ha escollit ser pròxim als publicans i pecadors.

El Senyor no beneeix el pecat ni l'abús de poder, ni de diners, ni tampoc està a favor de l'asimetria injusta en les relacions interpersonals. Aleshores, per què els escull? Perquè són icona, presència visible de Quelcom invisible. Ells mostren de manera adient el fet que els éssers humans som éssers necessitats per definició, d'amor, perdó i reconciliació.

De fet, en aquesta icona, descobrim que el Nou Testament significa una renovació total de l'Aliança del Pare etern amb la humanitat a través d'Israel, fent evolucionar la seva paciència, la seva misericòrdia i la seva justícia. La paciència es tradueix en l'oferta de «segones» oportunitats, perquè com a humans evolucionem

d'una espiritualitat monolítica cap a una vivència d'obertura a la iniciativa divina en la persona del proïsme. La misericòrdia de Déu ara posa l'accent en la compassió, expressió de com Déu sent amb nosaltres la nostra situació precària. Som criatures febles, sempre necessitades d'ajut i col·laboració cooperativa. Ell ho sap i vol sentir-ho *divino modo* i també *humano modo*. Finalment, la justícia de Déu ara té un altre indicador: l'adhesió personal d'intel·ligència i de cor a la persona de Jesús Crucificat. Ja no és en un esbarzer que Déu transforma la història, el món i els nostres cors. De fet, és una altra fusta la que ens interpel·la: la fusta del Déu que es lliura per nosaltres fins a l'extrem. I què millor per visibilitzar la majestat de Déu en el Nou Testament i la nostra feblesa que escollir els descartats d'aquell moment? O *felix culpa, quae meruit talem ac tantum Redemptorem!*

MARCOS ACEITUNO
Teòleg i biblista

CONSULTORI BÍBLIC

PILAR CASALS

Biblista i egiptòloga

Què vol dir que Déu va crear l'home a imatge seva?

El gran pròleg que obre el Gènesi ens parla de com Déu crea totes les coses, i crea l'*adam*, «l'ésser humà», expressant la naturalesa compartida per l'home i la dona (Gn 1,27). L'ésser humà és creat a imatge de Déu. Però, què vol dir aquesta expressió?

Ser imatge al llarg de la història s'ha llegit des de dues perspectives: una d'espiritual, compartint-ne part de les qualitats, com la racionalitat o l'obertura al transcendent, i una de física, reproduint-ne les característiques. Totes dues, però, obliden la perspectiva antropològica bíblica, on no existeix la dicotomia entre cos i esperit, sinó on l'*adam* és concebut com un tot, i obliden la plasticitat pròpia del llenguatge bíblic. La imatge fa present allò que és referenciat, apunta al Creador. La creació té a veure amb la comunicació, no amb la violència. Déu es revela comunicant i comunicant-se. Ser imatge parla de la relació de l'ésser humà amb Déu. Podem participar d'aquesta realitat comunicativa i assemblar-nos-hi en la mesura que resseguim les seves passes. Aquesta és la invitació: ser imatge. Aquest «ser» és un do de Déu, i alhora és un camí al qual som cridats i convidats. Ser imatge ens converteix a tots en germans, la solidaritat i la igualtat fonamenten la creació, que ens crida a viure des d'aquí, a reconèixer en l'altre un «tu». Llibertat i responsabilitat s'entrellacen i ens interpel·len en cada moment de la nostra vida. I em pregunto: soc amb allò que soc i faig autèntica imatge de Déu?

«I tots nosaltres, sense cap vel a la cara, reflectint com un mirall la glòria del Senyor, som transformats a la seva mateixa imatge, amb una glòria cada vegada més gran, per obra del Senyor, és a dir, de l'Esperit» (2Co 3,18).

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge V de Quaresma

Lectura primera

Is 43,16-21

Estic a punt de fer una cosa nova, perquè en la solitud begui el meu poble

Lectura del llibre d'Isaïes:

El Senyor, el qui obrí enmig del mar un camí, una ruta enmig de l'aigua impetuosa, el qui feu sortir per a la batalla carros i cavalls, guerrers valents i fornits i tots caigueren, no s'aixecaren mai més, s'apagaren com un ble consumit, ara diu això: «No recordeu més els temps passats, no penseu més en les coses antigues; estic a punt de fer una cosa nova que ja comença a néixer, no us n'adoneu? Pel desert faré que hi passi un camí, que corrin rius per la solitud, els animals feréstecs, xacals i estruços em glorificaran en veure que poso aigua en el desert, que abundin els rius en la solitud perquè begui el meu poble, que jo m'he escollit. Aquest poble que m'he configurat proclamarà la meva lloança.»

Vers abans de l'evangeli

Jl 2,12-13

Reconcilieu-vos amb mi de tot cor, diu el Senyor, que soc clement i misericordiós.

Evangelí

Jn 8,1-11

Aquell de vosaltres que no tingui cap pecat que comenci a tirar pedres

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús se n'anà a la muntanya de les Oliveres i l'endemà de bon matí es presentà de

Salm responsorial

125

Quan el Senyor renovà la vida de Sió ho creiem un somni; la nostra boca s'omplí d'alegria, de crits i de rialles.

R. És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem!

Els altres pobles es deien: «És magnífic el que el Senyor fa a favor d'ells.» És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem! *R.*

Renoveu la nostra vida, Senyor. Com l'aigua renova l'estepa del Nègueb. Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls, criden de goig a la sega. *R.*

Sortien a sembrar tot plorant, emportant-se la llavor; i tornaran cantant d'alegria, duent a coll les seves garbes. *R.*

Lectura segona

Fl 3,8-14

Per Crist m'he vingut a perdre tot avantatge; el meu desig és configurar-me a la seva mort

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filips:

Germans, tots els avantatges que jo pogués tenir els considero desavantatjosos comparats amb el valor que té poder conèixer Jesucrist, el meu Senyor. Per ell m'he vingut a perdre tot avantatge i a considerar-lo escòria a canvi de guanyar Crist i veure'm incorporat a ell. Ni tan sols soc just gràcies a una justícia meva guanyada perquè he observat la Llei, sinó gràcies a aquella justícia que Déu dona als creients. El meu desig és conèixer Crist i experimentar el poder de la seva resurrecció, compartir la seva passió i configurar-me a la seva mort, per poder arribar finalment a ressuscitar d'entre els morts. No vull pas dir amb això que ja he obtingut aquella plenitud que busco; corro amb l'esperança d'apoderar-me'n; puc fer-ho, ja que Jesucrist s'apoderà de mi. Germans, no m'imagino pas haver-me'n apoderat; el que faig és oblidar-me dels avantatges que he deixat enrere i llançar-me tot jo cap allò que tinc al davant; corro cap a la meta per guanyar el premi de la cursa que Déu ha convocat allà dalt en Jesucrist.

nou al temple. Tothom acudia al seu entorn, i ell, assegut, els ensenyava. Els mestres de la Llei i els fariseus li portaren una dona que havia estat sorpresa cometent adulteri. La posaren al mig i li digueren: «Mestre, aquesta dona ha estat sorpresa en el moment de cometre adulteri. Moisès en la Llei ens ordenà d'apedregar-les, aquestes dones. I vós, què hi dieu?» Li feien aquesta pregunta insidiosament, buscant un pretext per acusar-lo. Però Jesús s'ajupí i s'entretenia dibuixant a terra amb el dit. Ells continuaren

insistent amb la seva pregunta. Llavors Jesús alçà el cap i els digué: «Aquell de vosaltres que no tingui cap pecat que comenci a tirar pedres.» Després s'ajupí i continuà dibuixant a terra. Ells, quan van sentir això, s'anaren retirant l'un darrere l'altre, començant pels més vells. Jesús es quedà sol, i la dona era allà al mig. Jesús alçà el cap i digué a la dona: «On són? Ningú no t'ha condemnat?» Ella contestà: «Ningú, Senyor.» Jesús digué: «Tampoc jo et condemno. Ves-te'n, i d'ara endavant no pequis més.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIA II)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 5)

Abril

3. DIUMENGE

Diumenge V Quaresma, Morat. Lectures: Isaïes 43,16-21 / Salm 125 / Filipencs 3,8-14 / Joan 8,1-11
SANTORAL: beata Guimar; Niceas, ab.

4. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Daniel 13,1-9.15-17.19-30.33-62 / Salm 22 / Joan 8,12-20
SANTORAL: Benet de Palerm, rel.; Plató, ab.

5. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Nombres 21,4-9 / Salm 101 / Joan 8,21-30. O bé: *Sant Vicent Ferrer* (ML), Blanc. SANTORAL: Emília, vg. i mr.; Maria-Crescència Höss, rel.; Vicent Ferrer, prev.

6. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Daniel 3,14-20.91-92.95 / Salm Daniel 3,52-56 / Joan 8,31-42
SANTORAL: Guillem, ab.; Marcel·lí, mr.; Sixt I, p. i mr.

7. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Gènesi 17,3-9 / Salm 104 / Joan 8,51-59. O bé: *Sant Joan Baptista de La Salle* (ML), Blanc. SANTORAL: Epifani, b.; Germà, monjo.

8. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 20,10-13 / Salm 17 / Joan 10,31-42
SANTORAL: Joan d'Organyà, monjo; Macària, vg.

9. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 37,21-28 / Salm Jeremies 31,10-13 / Joan 11,45-56
SANTORAL: Dimes; Ezequiel, prof.; Terenci, mr.

El Sant 7 ABRIL

Sant Joan Baptista de La Salle

La vida cristiana consisteix a donar, justament, la pròpia vida per amor a Déu i als germans necessitats sense esperar res a canvi. L'Església en va plena, d'homes i dones que han seguit aquest camí. Un exemple clàssic és sant Joan Baptista de La Salle (1651 – 1719).

De família benestant de tradició jurídica, Joan Baptista de La Salle va ser ordenat de prevere i va fer de canonge a la catedral de la seva Reims natal. Sensible a la realitat social del seu temps, va obrir una petita escola per a nens pobres. Veient la necessitat d'educar la classe social més desfavorida, el 1681 va fundar els Germans de les Escoles Cristianes, més coneguts com a Germans de La Salle. Poc més tard es va desprendre dels seus béns i els va donar als pobres per pal·liar els efectes d'una gran fam que va afectar França. Dedicat tota la vida a l'ensenyament, va posar les bases de la pedagogia moderna. Lleó XIII el va canonitzar l'any 1900 i Pius XII el va proclamar patró dels mestres i professors.

Homilia o sermó?

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS
Institut de Litúrgia
ad instar Facultatis

Per circumstàncies que, en bona part, encara cal investigar, en el ritu romà desaparegué l'homilia. Això no vol pas dir que no hi hagués predicació, però aquesta era d'un altre gènere, el que col·loquialment anomenem *sermó*. Es tractava de l'exposició d'algun punt de doctrina, moral, espiritualitat, etc., però no lligat a la paraula de Déu que havia estat proclamada en la celebració litúrgica.

El Concili Vaticà II, seguint l'estela del moviment litúrgic europeu de principis del segle XX, va recuperar aquest element tan important, junt amb la valoració de les Sagrades Escripures proclamades en l'assemblea litúrgica. Tant és així que, en la Constitució *Sacrosanctum concilium* podem llegir: «L'homilia, com a part de la mateixa litúrgia, és vivament recomanada; al llarg de l'any litúrgic hi són presentats, a partir del text sagrat, els misteris de la fe i les normes de la vida cristiana» (52). I, en uns números anteriors, tot parlant de la importància cabdal de les Sagrades Escripures en la litúrgia, el text conciliar afegeix: «Perquè són extretes les lectures que es llegeixen i que són explicades en l'homilia...» (24).

Per tant, de l'ensenyament conciliar hem après que l'homilia no és un parèntesi durant la celebració sinó que en forma part; és una acció litúrgica. No una meditació, ni una classe d'exegesi, una catequesi o una conferència, sinó litúrgia en acte i que, per tant, d'aquesta en rep la personalitat. Així mateix, hem après que el contingut de l'homilia és el comentari dels textos sagrats, començant pels que s'han proclamat en la litúrgia de la Paraula. La instrucció romana *Redemptionis sacramentum* (2004) ho explica ben clarament amb aquestes paraules: «S'ha de tenir cura

que l'homilia es fonamenti estrictament [*notem l'adverbi*] en els misteris de la salvació, exposant al llarg de l'any litúrgic, a partir dels textos de les lectures bíbliques i dels litúrgics, els misteris de la fe i les normes de la vida cristiana, bo i oferint un comentari dels textos de l'Ordinari i del propi de la Missa, o dels altres ritus de l'Església» (67).

És una gran responsabilitat dels ministres ordenats —els únics a qui l'Església confia aquest servei a la Paraula davant les comunitats— preparar bé l'homilia de cada diumenge o de cada dia. El cardenal caputxí Raniero Cantalamessa ho deia fa pocs dies en la primera meditació quaresmal davant el Sant Pare i els membres de la cúria romana: «Hem d'invertir més temps i més pregària a preparar l'homilia.» I assenyalava dos mètodes per fer-ho: «Hom pot seure i escollir el tema d'acord amb les pròpies experiències i coneixements, per acabar posant-se de genolls i demanar a Déu que infongui el seu Esperit en les pròpies paraules. És una bona manera, però no és profètica. Si volem ser profètics, cal seguir el camí invers: primer posar-nos de genolls i demanar a Déu quina és la paraula que vol fer ressonar davant el seu poble.»

El que ens indica aquest gran predicador és que la iniciativa pertany a Déu, i que nosaltres, els seus ministres, estem al seu servei per al bé de tot el poble que li pertany. És Ell qui parla, és Ell qui toca el cor dels qui escolten, a través de les nostres paraules. No defraudem, doncs, a Déu i al seu poble amb homilies que no ho són. No tornem al sermó de segles enrere. És una temptació que hem de combatre. Lliurem-nos, de debò, a la paraula del Déu viu amb un servei humil i competent.

Era a la presó i vinguéreu a veure'm

El Bisbe de Roma insisteix en la necessitat d'aplicar la justícia restaurativa, el perdó i la reconciliació.

MARIA BALART I ALTÉS
Professora de secundària

El dissabte 5 de març es va celebrar de forma telemàtica la XXVI Jornada de la Pastoral Penitenciària de Catalunya. Una seixantena de voluntaris de les diferents diòcesis amb seu a Catalunya vam compartir un espai de reflexió i d'intercanvi. La jornada es va iniciar amb la pregària a la Mare de Déu de la Mercè, a qui encomanàrem els interns i internes dels centres penitenciaris, les seves famílies, el voluntariat, els responsables de les institucions penitenciàries i els professionals, els jutges i fiscals per tal que l'esperança, la justícia i la voluntat de reinserció no deixin d'estar presents a les seves vides.

Tot seguit, el pare José María Carod Félez, mercedari al CP de joves de Barcelona, va centrar la seva intervenció, titulada *Francesc i els presos*, a partir de les paraules, el testimoni i especialment el compromís del Papa amb totes les persones que es troben privades de llibertat.

Francesc és un Papa pioner, seguint els gestos dels seus antecessors, en l'atenció, compromís i manifestació del seu amor envers aquests petits i descartats de la nostra societat. I també valent i clar

quan parla dels errors estructurals dels sistemes penitenciaris, entre els quals la lentitud de la justícia, l'estrès dels professionals, la falta de motivació i de teràpia ocupacional.

Concep la presó com l'espai que ha de fer possible el rescat d'aquells que en algun moment de la seva vida han comès un error. Un rescat a través de la feina, de la formació professional, dels itineraris de fe; un lloc de proximitat espiritual i de compassió.

Una reinserció possible gràcies als professionals, al voluntariat i a la capellania penitenciària, i sempre amb l'acolliment de les famílies. Per a Francesc, la reinserció és una tasca de tota la societat, un indicador de la «salut social», com també ho és la prevenció, la cura de les relacions personals i grupals, per poder trobar l'origen dels problemes socials i actuar. La reinserció, diu Francesc, és descobrir el perdó i assumir la pròpia història des de l'esperança.

El Bisbe de Roma insisteix en la necessitat de creure i aplicar la justícia restaurativa, el perdó i la reconciliació, la misericòrdia. Des de la fe entenem que Déu és el pare que espera sempre el fill pròdig i aquest missatge d'amor i esperança l'ha compartit en les més de vint-i-sis visites a centres penitenciaris, audiències i intervencions a mitjans de comunicació i cartes

des del març del 2013, quan va ser elegit Bisbe de Roma. Només deu dies després d'iniciar el seu pontificat, el Dijous Sant del 2013 es va traslladar a un centre penitenciar per realitzar el lavatori dels peus a un grup d'interns. I tots recordem de manera especial el Via Crucis del Divendres Sant del 2020.

Francesc ens diu que la reclusió mai no ha d'esdevenir sinònim d'exclusió: ni la privació de llibertat és privació de dignitat.

La nostra societat encara és molt reticent envers el món penitenciar, per la qual cosa, un dels compromisos més urgents i necessaris per part del voluntariat de la pastoral penitenciària és visibilitzar una realitat que afecta gairebé 56.000 persones —i les seves famílies— arreu de l'Estat espanyol. Hem de ser capaços de fer un acompanyament humà i reparador, sense judicis ni prejudicis, tant al victimari com, en la mesura que puguem, a les víctimes.

La jornada va finalitzar amb una ronda de comentaris i preguntes per part dels assistents i la manifestació del desig de poder trobar-nos presencialment l'any vinent, així com l'agraïment per l'oportunitat d'haver compartit aquestes reflexions tan enriquidores del Papa i que ens animem a continuar sense defallir el nostre compromís envers un món més just i frater.

Postals des d'Andalusia

Temples, carrers i cors

Els andalusos continuen preparant la seva Setmana Santa, en aquests tres escenaris que l'acullen i l'ofereixen: els temples, els carrers i els cors. La Setmana Santa dels temples és oferida solemnement per la litúrgia de l'Església, especialment, des del Diumenge de Rams, fins al Diumenge de Resurrecció. La Setmana Santa dels carrers, de la mà de les germandats i confraries, llueix esplendorosament a les processons, amb imatges d'un gran atractiu emocional i un gran valor artístic. Cada confraria prepara amb cura i amb fervor la seva Estació de penitència, plena d'estrenes i de nous detalls. I, finalment, la Setmana Santa dels cors, la de cada persona creient o no creient, que podrà descobrir en la Setmana Santa, no només uns ritus, sinó vivències, no només un espectacle religiós, sinó uns missatges clamorosos que es vessen on acollim les nostres preguntes més profundes. D'alguna manera, tots som «buscadors de Déu», i tots exaltem Jesús de Natzaret, que institueix el cristianisme, o l'eliminem per buscar-nos i créixer en altres «déus».

El papa emèrit Benet XVI ens va oferir quins són avui els tres falsos «déus»: el primer, «la tinença i l'acumulació de béns materials», estimant-los com a béns capaços d'omplir l'ànima i la vida humana. Contra aquest fals «déu», hem de crear una «cultura de la generositat». El segon, «la perversió de l'amor per l'apropiació obsessiva de l'altre», cobdícia del seu cos i del seu plaer, oceà de falsedats i manipulacions, per emprar-lo com una arma contra l'egoisme. Contra aquest fals «déu», la «civilització de l'amor». El tercer, la «idolatria del poder», el culte al poder per ell mateix, amb la seva passió diabòlica per conservar-se i augmentar-se com sigui. Contra aquest fals «déu», res millor que la capacitat crítica de la joventut i la seva passió per la llibertat, la veritat i la justícia.

Aquest temps de Quaresma és un temps propici per «buscar i trobar» el veritable sentit de les nostres vides.

ANTONIO GIL

Sacerdot i periodista

Cartes

Menyspreu dels saharauis

És evident que un polític mediocre s'amaga amb la pandèmia, la invasió d'Ucraïna, etc., per justificar les seves decisions interessades, partidistes i supeditades a beneficis de l'Ibex35.

Un clar exemple d'aquesta manera de procedir de Pedro Sánchez que, juntament amb el rei i la gran patronal, i obviant Podem (soci de govern) i el Parlament, han decidit donar l'estocada final al poble saharauí, a favor del regne de Marroc.

Una decisió d'aquest calibre, efectuada de forma secreta, desvetllada pel rei Mohammed VI, reconeixent la «importància del Sàhara per al Marroc» i que «sempre és bo tancar una crisi, i quan hem de fer front a la guerra de Putin és un moment especialment bo», demostra una manca d'ètica, moral i sensibilitat, que són les característiques de Pedro Sánchez i de l'estat profund espanyol, com sabem també els independentistes catalans. I, així mateix, una falta de visió geoestratègica, per les possibles repercussions que aquesta decisió comportarà al gas d'Algèria.

AMADEU PALLISER CIFUENTES

Perdonar i oblidar

La Quaresma és un temps per purificar-nos de les nostres hipocresies i caminar cap a la Pasqua. La paraula *perdó* l'hauríem de tenir sempre a flor de llavi, per donar o demanar perdó. Massa sovint sentim o nosaltres mateixos diem: «Jo perdono però no oblidó.» No deu voler dir això que no perdonem com cal? Si en el meu interior no oblidó el mal que m'han fet o el que m'han dit, és possible que dins meu neixi un desig de venjança —potser inconscient—, o tal vegada una rancúnia, uns recels, un malpensar continu-

at sobre aquella persona. I així no tindrem mai pau interior, perquè a la més mínima ocasió voldrem fer sentir que allò no s'ha acabat. No cal anar recordant les faltes dels altres, hem d'acceptar l'altre tal com és, amb les seves moltes virtuts, però també amb tots els seus defectes. Si estimem de debò, l'amor sempre perdona, generosament. Les persones hem de perdonar de cor, no tan sols de paraula, sinó amb fets, i demostrar sempre que som una mà amiga per a qui sofreix.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL

En record de Mn. Pere Oliveres

Als 14 anys de la seva mort, cada vegada queden més lluny els dies en què Mn. Pere Oliveres va parlar, va predicar, va entusiasmar joves, i va fer una petita comunitat per seguir Jesucrist que, a través de la missa, dels Cursets de Cristianitat, de la JOC i de l'ACO, i d'altres accions, va contagiar el seu amor als pobres i marginats, per amor a Jesucrist.

Amb el seu testimoni, ha deixat una bona petjada en tots aquells que el vam conèixer i el vam tractar. També ha deixat una obra meravellosa a la rectoria de Santa Maria de Sants, que recorda i fa viva la seva presència i el seu missatge.

Aquesta obra ara la porta Càritas que, a través de voluntaris i gent especialitzada, continua aquell treball que ell va iniciar. No dubteu que ell, des del cel, la continua beneint.

I cada any també, mentre puguem, els seus amics, ens continuarem trobant per celebrar l'aniversari de la seva mort a la parròquia de Santa Maria de Sants. Enguany, serà el dia del seu aniversari, el dissabte dia 2 d'abril a les 9 del matí.

Us hi esperem.

MN. ENRIC AYMERICH

Jubilat

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Símbols cristians a les Filipines

Exposició sobre el naixement de la fe en aquest país asiàtic

P. FRANCIS FERRUCI CAYA

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

Rèplica de la creu que el navegador portuguès Magallanes va plantar el 31 de març del 1521 a les Filipines.

Amb motiu del 500 aniversari de la vinguda de la fe a les Filipines, el Consolat general de les Filipines a Barcelona ha organitzat una interessant exposició que es pot visitar fins al proper 31 de maig.

La mostra presenta una rèplica de la creu que el navegador portuguès Fernando de Magallanes va plantar el 31 de març del 1521 a les Filipines, el mateix dia que s'hi celebrava la primera missa i que assenyalava el començament de la conversió del poble filipí a la fe cristiana. Així mateix, l'exposició presenta cinc imatges de l'infant Jesús procedents de diferents parts del país. L'original és una imatge venerada a la província de Cebu que Magallanes va regalar als seus governants, *Raja Humabon* (Carles) i la seva cònjuge *Hara Humanay* (Joana).

La inauguració de l'exposició va tenir lloc el 6 de març amb la presen-

cia del cardenal Luis Antonio Tagle, prefecte de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles, com a convidat d'honor. També hi van assistir diversos dignataris del govern filipí i membres de la comissió històrica nacional de les Filipines.

En el seu discurs, el cardenal Tagle va subratllar que la creu i la imatge de l'infant Jesús són dos símbols rellevants del naixement i del creixement de la fe cristiana a les Filipines. Tots dos símbols representen que «Déu és amor». El cardenal va explicar com la imatge de l'infant Jesús simbolitza «l'amor de Déu que vol compartir amb la humanitat». Per la seva banda, la creu és signe de «l'amor de Déu que entrega per a la salvació de la humanitat».

«Aquest és el missatge que hem de compartir com a cristians: Déu és amor. I aquest missatge es comparteix de manera efectiva estimant», va comentar el cardenal Tagle. Va concloure la seva allocució convidant els filipins presents a l'acte a compartir la seva fe en la comunitat on es troben, especialment a les parròquies a les quals pertanyen.

La mostra presenta imatges de l'infant Jesús procedents de diferents parts del país.

Un crit que demana justícia

L'escultura «Pietat mediterrània», de Lau Feliu, s'exposa dins del projecte d'art contemporani Ars Viva

MAC
Barcelona

El projecte Ars Viva, que promou el diàleg entre l'espiritualitat cristiana i la cultura contemporània mitjançant l'art i la paraula dins de les esglésies, torna després de dos anys d'aturada obligada per la pandèmia. Desenvolupada per l'equip O_Lumen_BCN, aquesta iniciativa de mostra artística i activitats paral·leles pertany al projecte O_Lumen de Madrid, vinculat a la Família Dominicana.

Les parròquies barcelonines de Sant Pere de les Puel·les i de Sant Pau del Camp, amb seu en dos antics monestirs benedictins, acullen una interessant proposta itinerant: la *Pietat mediterrània*, de l'artista pluridisciplinari Lau Feliu.

Es tracta d'una escultura tallada en fusta amb policromia que és «com un crit que demana justícia», observa fra Xabier Gómez, op, director del Departament de Migracions de la Conferència Episcopal Espanyola i membre de l'equip directiu d'O_Lumen.

Segons Lau Feliu, és «un intent de parlar, de llançar un clam per la justícia; un plor pels ofegats, un prec per un món millor».

«El rostre del qui pateix —explica fra Xabier Gómez— mai no és bonic. Tant en la realitat com en aquesta obra, la cara del vulnerable és indigent. Sense necessitat de paraules explícites, suplica al subjecte, ens interpel·la exigint una resposta, i així la cara esdevé font del despertar ètic.»

Fra Xabier posa en relleu el següent: «Aquesta Pietat commou per la seva

expressivitat, arreplega amb respecte el dolor dels innocents. No deixa indiferent qui la contempla, perquè fa memòria i ens convida a pensar, a sentir, a emocionar-nos, a sacsejar-nos la indiferència. Si aconseguim remoure'ns, potser també aconseguim moure'ns a la solidaritat, l'hospitalitat, la cura de tota vida humana.»

I afegeix: «Quin món volem deixar als nostres fills? Aquesta és una de les tantes preguntes que ens podem fer contemplant la mare amb el seu fill mort als braços.»

Fins al proper 8 de maig, l'escultura es pot visitar a la parròquia de Sant Pere de les Puel·les; del 12 de maig al 12 de juliol, es podrà contemplar a la parròquia de Sant Pau del Camp.

El propòsit essencial d'Ars Viva és contribuir a educar la sensibilitat a partir de llenguatges artístics contemporanis, tot vinculant-los al sentit de l'ésser humà, a les qüestions clau sobre el seu futur i a la seva pregonera dimensió espiritual cristiana.

«Ars Viva va més enllà de les galeries i dels museus; és una proposta sense ànim de lucre i de diàleg pur. Una mena d'*atri dels gentils* des de l'obra amb l'espectador, amb obertura a tots els públics. Genera espais per trobar respostes a través de l'art. És una proposta d'espai intel·lectual i cultural per qüestions fonamentals per a l'ésser humà», afirma l'artista Goretti Pomé.

La qualifica com «una "resposta de sentit"». Els artistes tenim molt poques oportunitats d'exposar obres contemporànies als llocs de culte. Ars Viva ajuda a fomentar noves generacions amb més capacitat de pensament abstracte i menys literalitat de continguts descriptius. Facilita l'apropament a les diferents realitats socioculturals del món i les seves dificultats; a més, promou la vida interior de la persona com a espai possible de la Creació».

Aquesta talla interpel·la l'espectador per la seva expressivitat.

Celebració de la festa de la Mare de Déu del Blau

La festa va tenir un nou format d'acord amb les precaucions sanitàries

JORDI CURCÓ
Lleida

Tot i les restriccions per la pandèmia, Blaus Lleida, entitat que aplega unes 160 noies i dones que porten el nom de Blau, va celebrar, com cada 2 de febrer i des de fa catorze anys, la festa de la Mare de Déu del Blau, advocació lleidatana que cada any que passa pren més popularitat.

La festa va tenir enguany un nou format d'acord amb les precaucions sanitàries per la pandèmia i, així, evitar les aglomeracions. Es va iniciar a les cinc de la tarda amb l'ofrena de flors i llum de les Blaus a la seva patrona, de manera individual i no pas en grup com era costum altres anys. Posteriorment, a les set de la tarda, es va oficiar l'eucaristia, presidida pel rector de la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat, Mn. Manel Mercadé.

A l'inici de la celebració es va fer la tradicional benedicció de les candeles i, en finalitzar, el Petit Cor de la Catedral, que va solemnitzar l'eucaristia, va cantar els populars *Goigs en lloança a la Mare de Déu del Blau*, amb lletra de Mn. Antoni M. Parramon i música del P. Gregori M. Estrada, monjo de Montserrat. La tornada diu: «Puig de la Ciutat i l'horta / el nom de Mare us escau; / Sigueu-nos del Cel la Porta, / oh clement Verge del Blau.»

El president de Blaus Lleida, Josep M. Pujol, es va mostrar satisfet per la resposta, ja que van

acudir a la catedral unes vuitanta Blaus, acompanyades per pares i familiars, per tal de fer la seva ofrena. «La gran majoria era de Lleida ciutat, però també han vingut Blaus de la Segarra, les Garrigues i altres pobles de les nostres comarques. Confiem que el proper any puguem celebrar la festa amb plena normalitat. La gent ha trobat a faltar la foto de família de totes les Blaus i la xocolatada amb què acabàvem la festa», va afirmar Pujol.

Festa mariana i lleidatana

Enguany es va unir a aquesta festa, tan mariana i lleidatana, el repic de les campanes de la Seu Vella, que va tenir lloc a les dotze del migdia, tot coincidint amb l'hora de l'Àngelus. Venerada des del 2003 en un lateral del presbiteri de la catedral nova de Lleida, la imatge compleix 575 anys, ja que va ser el 1447 quan va ser creada per l'escultor Jordi Safont.

A la Mare de Déu del Blau l'embolcalla una llegenda entranyable, que explica l'origen del seu nom. El relat diu que els canonges van encomanar una imatge de la Mare de Déu per ser col·locada al mainell de la Porta dels Apòstols de la Seu Vella. El temps apressava i l'escultor va fer treballar el seu aprenent en l'execució de l'obra. Aquest, que tenia més traça artística que el seu mestre, va esculpir una formosa cara de la Mare de Déu.

El mestre, en contemplar-la, no va poder contenir la seva enveja i, irritat, va llençar el martell contra la cara de la Mare de Déu amb el propòsit de malmetre-la, però no ho va aconseguir. La imatge —diu la llegenda— va restar sencera i a l'indret del front on va rebotar l'eina va aflorar un senyal com si hagués picat en carn viva: el blau.

56

L'EDUCACIÓ SEXUAL és una dimensió de l'educació integral

El papa Francesc ha atribuït molta importància a l'educació sexual dels fills en el si de la pròpia família, i no és gens difícil descobrir les raons que l'han mogut a fer-ho així.

Aquesta és una assignatura pendent en moltes famílies, en altres institucions educatives i, en general, en el conjunt de la societat.

«El Concili Vaticà II va parlar de la necessitat d'una "positiva i prudent educació sexual" que arribi als infants i adolescents "segons la seva edat", i "tenint en compte el progrés de la psicologia, la pedagogia i la didàctica".

Cal que ens preguntem si avui les nostres institucions educatives han assumit l'extraordinari desafiament de l'educació sexual dels infants, adolescents i joves. No és fàcil afrontar-lo en una època en què la sexualitat tendeix a ser banalitzada i empobrida.

L'educació sexual tan sols pot ser concebuda en el context d'una educació per a l'amor, per a la donació mútua. D'aquesta manera el llenguatge de la sexualitat no es veuria empobrit, sinó il·luminat i enriquit» (AL 280).

L'educació sexual és complexa i requereix els coneixements necessaris i les actituds oportunes, però cal que sigui afrontada amb valentia i prudència.

«L'educació sexual ha d'oferir informació, sense oblidar que els infants i els joves encara no han assolit la plena maduresa. Cal que la informació els arribi en el moment apropiat i de la manera adequada segons l'edat.

No serveix de res saturar-los de dades sense ajudar-los a desenvolupar el seu sentit crític davant l'allau de propostes i suggeriments, la pornografia descontrolada i la sobrecàrrega d'estímuls que poden deformar la sexualitat.

Els joves han d'advertir que són bombardejats per missatges que no afavoreixen el seu creixement cap a la maduresa. Cal que els ajudem a descobrir i cercar influències positives, i a fugir de les coses que limitin la seva capacitat d'estimar» (AL 281).

«Una educació sexual que fomenti el sentit del *pudor* té un valor immens, tot i que avui alguns consideren el pudor com una relíquia del passat. El pudor és una defensa natural de la persona que protegeix la seva privacitat i evita que es converteixi en un simple objecte per ser usat.

Sense sentit del pudor, l'afecte i la sexualitat es poden convertir en una obsessió pels òrgans genitals i els comportaments morboses que desfiguren la nostra capacitat d'estimar, i també per formes de violència sexual que mouen al tracte inhumà i a causar dany a d'altres» (AL 282).

Francesc també lamenta que l'educació sexual s'orienti a assegurar la 'protecció' del propi cos mitjançant estratègies i recursos que afavoreixen una actitud negativa davant la natural finalitat procreativa de la sexualitat.

«Molt sovint l'educació sexual s'orienta a assegurar la 'protecció' del propi cos mitjançant la pràctica del 'sexe segur'.

Amb aquestes expressions es transmet una actitud molt negativa envers la natural finalitat reproductiva de la sexualitat en els éssers humans, talment com si un eventual fill fos un enemic del qual cal protegir-se. Aquesta manera de pensar afavoreix el narcisisme i l'agressivitat, en comptes de l'acceptació» (AL 283).

L'educació sexual suposa conèixer i acceptar les diferències entre les persones i la seva pròpia manera de ser, masculina o femenina.

«També cal que l'educació sexual inclogui el respecte i la valoració de les diferències, com un mitjà d'ajudar els joves a superar l'egocentrisme i obrir-se a l'acceptació dels altres. [...]

Només perdent la por a la diferència podem alliberar-nos de l'egocentrisme. Cal que l'educació sexual ajudi els joves a acceptar el propi cos i a no tenir la pretensió d'ignorar les diferències sexuals, pel fet de no saber com afrontar-les» (AL 285).

«Tampoc no podem ignorar que la configuració de la nostra pròpia manera de ser, femenina o masculina, no és simplement el resultat de factors biològics o genètics, sinó de múltiples elements que tenen a veure amb el temperament, la història familiar, la cultura, les experiències viscudes, l'educació rebuda, les influències dels amics, familiars i persones admirades, i altres circumstàncies concretes» (AL 286).

- Creus que Francesc s'ha expressat amb prou claredat sobre aquesta qüestió tan important? Què hi has trobat a faltar?
- Has conegut conseqüències greus de la manca d'educació sexual en la família? Com les podíem haver evitat?

ACTUALITATS
CIENTÍFIQUES

Cal tenir més en compte l'acció infecciosa de certes paparres

Aquests aràcnids són un focus d'infecció per a la salut pública.

Ja sabeu que les paparres són uns animalons del grup (o tipus) dels artròpodes (com en són els insectes també), que tenen vuit potes (no sis com els insectes) i sense antenes. Pertanyen a la classe dels aràcnids. Tenen, doncs, per germanetes les aranyes, si bé no tenen, com elles, la capacitat de fer teranyines. La gran majoria són de vida paràsita. Com, per exemple, les que parasiten gossos a les orelles, ben conegudes.

Doncs bé, aquests aràcnids avui dia estan augmentant la seva població i la seva acció, fins a ser un focus d'infecció de riscos greus per a la salut pública. Això presenta un problema que crec que us interessarà conèixer. L'alarma es va encendre l'estiu passat, i cal ara preparar-se per a l'estiu vinent. La secretaria de la junta del Col·legi Oficial de Veterinària de Saragossa està convençuda que el que està passant al nostre país cal tenir-ho molt en compte i, a més, és extrapolable a tota la conca de la Mediterrània. És una altra manifestació més del canvi climàtic. I és que s'han detectat paparres a Saragossa sobre conills, i als carrers de poblacions veïnes, a Leganés, a Torreblanca (Castelló), a municipis

d'Alacant...

I la incidència de picadures (sovint inadvertides) és ara més alta. No ens n'hem d'estranyar perquè se sap que proliferen més a temperatures altes. L'Associació Nacional d'Empreses de Sanitat (Anecpla) afirma que «el progressiu augment de les temperatures ha convertit Espanya en un país propici per al desenvolupament de les paparres», i mentrestant la seva població no para de créixer. Entre les malalties habituals que transmeten hi ha la febre botonosa, causada pel bacteri *Rickettsia canori*, i la malaltia de Lyme, del *Borrelia burgdorferi*, del qual la portadora és la paparra *Ixodes ricinus*, molt abundant a la nostra terra. Però cal afegir-hi que són en total vint-i-sis les espècies de paparres del nostre país, la majoria transmissores de malalties infeccioses.

Què hi direm, nosaltres, a tot això? Que desitgem que la classe mèdica progressi en el coneixement d'aquestes malalties i es pugui tallar cada vegada més la seva propagació... i que procurarem estar alerta per evitar que ens piquin les paparres!

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

GENT DE CASA

Miquel Vilatimó

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
Historiador

Assassinat el 1936, als quaranta-vuit anys, Miquel Vilatimó i Costa ha estat proclamat beat per l'Església. La seva personalitat és apassionant; un sacerdot, sens dubte, singular i fora de molts patrons convencionals.

Nascut a Vic el 24 d'octubre del 1888, va ser batejat l'endemà a la parròquia de la Pietat. Atret per la filosofia, va seguir la carrera eclesiàstica, primer al Seminari de Vic. Ordenat sacerdot el 20 de setembre del 1913, el dia 22 cantà la primera missa a Montserrat i el seu bisbe Josep Torras i Bages el va enviar a estudiar a la Universitat Catòlica de Lovaina.

En començar la Primera Guerra Mundial, era a Bèlgica. Tot i col·laborar amb la sanitat militar belga, a finals d'agost del 1914, havent passat per Alemanya, explicava a la premsa les terribles escenes viscudes; unes històries que centraven l'atenció i produïen grans esgarrifances.

Professor d'Ètica, Dret Natural i Sociologia al Seminari de Vic, també va dirigir la *Hoja Dominical* del bisbat. Passada la guerra, va continuar els estudis a Lovaina; a partir del 1920, es va doctorar el 12 de juliol del 1922.

El 1921 la seva obra *El sindicalismo, sus errores y sus peligros* va obtenir el

premi del certamen de la Federació Patronal de Catalunya; el 1923 es feia càrrec de la càtedra de Filosofia de la Universitat Pontifícia de Tarragona, que poca durada havia de tenir.

Sense abandonar els seus orígens osonencs, amb vincles sempre a Vic, la seva vida s'adaptà a Tarragona, a les entitats catòliques de joventut, i després al Seminari Pontifici.

Canonge per oposició a la catedral de Tarragona el 1928, com a tal es prodigà en cerimònies, prèdiques i conferències, sempre molt atent a l'actualitat religiosa fora de les nostres fronteres.

Vinculat a Acció Popular i a l'Associació Catòlica de Propagandistes, visitaria nombroses poblacions de l'arxidiòcesi. El 1933 va ampliar estudis a Alemanya i publicava regularment a *La Cruz*, *Analecta Sacra Tarraconense*, *Catalunya Social* o *La Gazeta de Vich*.

En començar la guerra i la persecució religiosa, va poder veure els saqueigs i la destrucció del patrimoni. Refugiat a casa d'un amic, subministrava la comunió a unes monges veïnes, però el 26 de juliol, al migdia, va ser detingut amb altres sacerdots i assassinat poc després a la carretera de Reus. Va ser beatificat el 2013.

Mn. Vilatimó va ser canonge per oposició a la catedral de Tarragona.

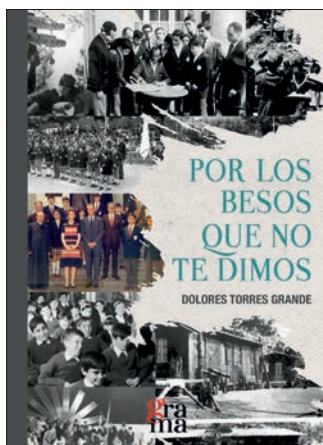

**CONSUELO SANTAMARÍA
JOSÉ CARLOS BERMEJO**

Humanizar la soledad

Desclée De Brouwer, 2022, 172 pàg.

La soledat té tantes cares com rostres tenen els éssers humans. És un lloc filosòfic de trobada amb les idees i els interrogants de la vida. La soledat forma part de la vida. Però hi ha una soledat indesitjada que fa patir. Aquestes pàgines busquen comprendre aquesta experiència per humanitzar-la i acompanyar-la saludablement.

DOLORES TORRES GRANDE

Por los besos que no te dimos

Grama, 2021, 108 pàg.

«Aquest llibre es basa en les meves vivències com a interna durant tres anys i mig al col·legi Llar Joan XXIII de Cerdanyola, format a l'emparedat de la generositat del sacerdot a qui els alumnes anomenàvem pare Mauri i dirigit per ell. Amb aquest llibre vull expressar tot el meu agraïment al nostre estimat pare Mauri», explica l'autora.

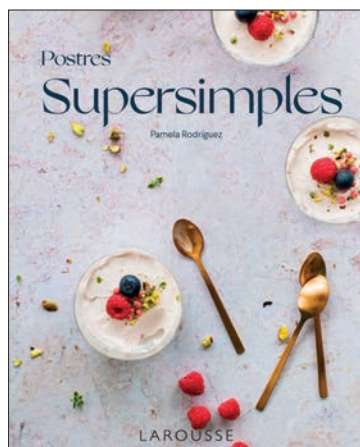

FERNANDO SARRÁIS

Auténticos

Palabra, 2022, 143 pàg.

La imatge és una de les coses més valorades avui dia. Les fotos a les xarxes socials, els títols o els èxits prevalen moltes vegades més que el cor i la veritat de la persona. Aquest llibre ofereix claus sobre la motivació per dir la veritat, a la vegada que ens ensenya de manera pràctica a ser autèntics i mostrar-nos com realment som.

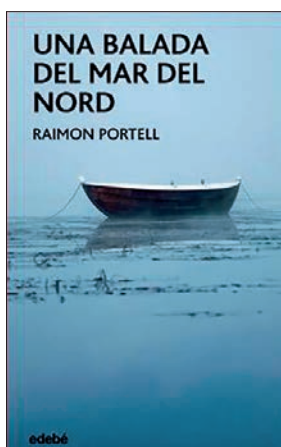
PAMELA RODRÍGUEZ

Postres

Supersimples

Larousse, 2021, 255 pàg.

En aquesta obra, l'autora ens delecta amb 95 receptes de postres fàcils, aptes per a tots els nivells d'experiència a la cuina. Les receptes s'acompanyen de fotografies suculentas, i algunes d'elles contenen imatges pas a pas perquè no hi hagi dubtes. Un receptari imprescindible per als amants de les postres.

RAIMON PORTELL

Una balada del mar del Nord

Edebé, 2022, 120 pàg.

L'Stil observa el mar del Nord des de dalt d'una duna. Què hi fa, allà dalt? Ni ell mateix ho sap. De fet, la seva memòria amb prou feines es remunta al moment en què es va despertar en una casa estranya. A partir d'aquesta situació inquietant, els capítols d'aquesta novel·la segueixen el camí que ha de permetre que el protagonista recuperi la seva identitat i la seva història.

**CRISTINA ENRÍQUEZ
DE SALAMANCA**

La casa de las desamparadas

Espasa, 2022, 392 pàg.

València 1854: Casta More, la dona d'un diputat, cacic d'Almeria, és tancada pel seu marit a la Casa de les Desamparades de València, dirigida per la Mare Micaela. Ni tan sols la mateixa Casta sap quins motius ha tingut el seu marit per enviar-la allà. Una visió tan descarada com intensa de la condició femenina de l'època.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

En la posada en escena de *Final de partida*, l'ambient reclus que dibuixa Beckett queda molt ben definit per les dues minúscules finestres del mur de fons, així com per la devastació que s'insinua només d'entrada amb un teló mig recremat i amb grans estrips que presideix l'escenari, a més de les andròmines del magatzem on

Fer que passi molt on no passa res

passa tot i un parell de contenidors amb rodes i tapadora on vegeta el matrimoni «sense cames» —«com tenim els monyons?»—, saluda en Clov—, que serveixen perquè en Nagg i Nell, els pares de Hamm, s'estiguin dins, mentre en Hamm es manté sempre en cadira de rodes, invàlid i cec, servit sisplau per força per Clov, amb una coixera gairebé imperceptible però persistent.

Com que va ser el mateix Samuel Beckett qui es va negar a donar cap reinterpretació ni simbòlica ni metafòrica a una de les seves dues obres més valorades —l'altra és *Tot esperant Godot*— no li esmenem la plana. *Final de partida* no és ni absurda, ni apocalíptica, ni simbòlica. Segons Beckett, només és un joc.

De fet, els quatre intèrprets de *Final de partida* entren en aquest

joc amb el mestratge interpretatiu que arrossequen. Tant Jordi Bosch (el vell Hamm) com Jordi Boixaderas (el servent Clov) rendeixen tribut al discurs de Samuel Beckett.

Si Clov vol dir «clown», Jordi Boixaderas ho assumeix amb moments d'autèntica pista de circ. Si Hamm vol dir «mal actor», Jordi Bosch ja es pot fer tant el dolent com vulgui però no per això deixa de ser un homenot de teatre. I no cal dir que Beckett només permet a Nagg, el pare, que tregui el cap pel pot d'escombraries i Jordi Banacolocha fa el seu paper amb tanta ironia, delicadesa i indignació com sap. La seva parella, Nell, la mare, fa que l'actriu Margarida Minguillón tregui el cap amb còfia per expressar amb molt poques paraules tot el que arrossega fins a l'últim badall.

Qui coneix *Final de partida* ja sap que com a *Tot esperant Godot* no hi passa res. I aquest «no passar res» és la clau de l'obra. Deixar-ho tot en un buit, sense temps, sense sortida, sense futur, sense esperança. Si Samuel Beckett escrivia *Final de partida* després de la Segona Guerra Mundial, l'obra, malauradament, no té data de caducitat. La història és persistent i la roda gira i gira fent que les paraules de Beckett ressonin sempre com una al·legoria del que ha vingut i del que pot venir.

© David Ruano

Els actors Jordi Boixaderas i Jordi Bosch, dos dels protagonistes de l'obra «*Final de partida*» de Samuel Beckett al Teatre Romea.

«**FINAL DE PARTIDA**», de Samuel Beckett
 TRADUCCIÓ: Sergi Belbel
 INTÈRPRETS: Jordi Banacolocha, Jordi Boixaderas, Jordi Bosch i Margarida Minguillón
 DIRECCIÓ: Sergi Belbel
 Teatre Romea, Barcelona.
 Fins al 24 d'abril

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

JORDI SOLEY CLIMENT
Editor i lector

Compassió, o de la singularitat de Crist

**MANUEL ALEJANDRO
RODRÍGUEZ DE LA PEÑA**

*Compasión
Una historia*

CEU Ediciones, 2021, 216 pàg.

Estem cada cop més acostumats a anàlisis precipitades i superficials (hi caiem tots, qui escriu aquestes ratlles també). Precisament per això, el darrer llibre de Manuel Alejandro Rodríguez de la Peña, *Compasión. Una historia*, és tota una troballa: un llibre que no té pressa i que documenta extensament el que sosté.

Som davant d'una obra ambiciosa: es tracta de mostrar com va sorgir i es va desenvolupar la compassió, és a dir, aquell fer propi el patiment de l'altre. Veurem l'emocionant i lenta eclosió a la història humana de la compassió, transformant actituds, costums i institucions i fent d'aquest món un lloc millor, més humà.

El llibre inicia el seu recorregut a l'antic Orient per després atendre aquells personatges que van aparèixer al període que Jaspers va anomenar «era axial», entre el 800 i el 200 aC, quan sorgeixen, sense aparent lligam entre ells, tota una sèrie de filòsofs i mestres espirituals que transformen radicalment la nostra visió (l'autor no ho diu explícitament però sembla suggerir que els cristians bé podríem veure-hi aquí la mà de la Providència). Aquest recorregut es completa amb l'antic Israel, Grècia i Roma, per concloure amb Jesús de Natzaret.

Impressiona veure els avanços ètics a l'antiguitat o els impulsats pels profetes de l'antic Israel. Admirable, sí, però també limitat i que posa de manifest com l'ensenyament de Jesús suposa un salt qualitatiu, *quelcom inesperat i imprevisible*. És com si la humanitat hagués avançat fins a arribar al seu sostre per tal que, en aquell precís moment, fos Jesús qui la portés allà on ningú hagués pogut somniar arribar amb les nostres pròpies forces. L'*originalitat radical de Jesús* resulta evident: molt s'havia avançat, però arribar a manar estimar l'enemic és la *més extraordinària idea ètica de tota la història de la humanitat*.

Els aviso: el llibre exigeix més atenció que un vídeo a TikTok, però els asseguro que està ple de material per reflexionar a fons i amb profit.

RAUXA

El mal i l'esperança

L'experiència humana constata la reaparició periòdica dels grans pecats col·lectius. Actualment, en tenim un exemple tràgic en la sagnant guerra d'Ucraïna, o en la sort del poble saharauí, al qual, després de múltiples promeses incomplertes, els governs rics i poderosos han deixat mesquinitament a l'estacada. Aquestes circumstàncies ens sacsegen de tal manera que aconseguïen esquarterar de dalt a baix la idea de progrés sostingut que fins ara havia amarat la nostra civilització. Adonar-se d'aquesta tendència pròpiament humana a la violència i la injustícia té el risc de portar-nos a creure que les persones no tenim remei, que fem el que fem tornarem a ensopegar amb la mateixa pedra i que, en conseqüència, no val la pena esmerçar cap esforç en favor de la pau i la justícia.

No obstant això, de la dolorosa experiència que el progrés moral no està assegurat, que el mal no s'extirpa tan fàcilment com havíem cregut, no se'n deriva de manera inevitable la resignació. Més aviat ens ha de portar a pensar si les concepcions que teníem de progrés, de societat i d'ésser humà s'ajustaven a la realitat. Si tard o d'hora aquesta reflexió ens du a reconèixer dins nostre l'existència a escala personal d'aquests mateixos mals que tant ens escandalitzen, haurem fet un pas decisiu. Una vegada reconeguem que participem del mateix pecat comunitari, que no hi ha humans purs i incòlumes i humans irremeiablement malvats, aleshores estarem en disposició de fer experiència de l'esperança. La salvació que Jesús ens promet és per a tothom, sense excepcions, però està condicionada a la nostra voluntat de reconèixer que el mal existeix i que hi consentim lliurement. Així ens neix la necessitat de la redempció, i no només per a nosaltres, sinó per a tot aquest món ferit.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

PARES TEATINS

El **diumenge 3 d'abril**, a les 17.30, concert de Yoko Suzuki amb obres de Beethoven i Mompou entre d'altres, a favor de la Fundació Manos Providentes. Església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dilluns 4 d'abril**, a les 19.00, els Dilluns dels Drets Humans sobre *Dret a respirar*; els **dimarts del 19 d'abril al 10 de maig**, a les 19.00, seminari *John Henry Newman: la llum de la consciència* amb Enric Vilà (www.cristianismeijusticia.net).

SETMANA SANTA

El **dimarts 5 d'abril**, a les 20.00, pregó de Setmana Santa a càrrec del cardenal Joan Josep Omella al Círcol Catòlic de Badalona (c/ Sant Anastasi, 2).

ORATORI SANT FELIP NERI DE BARCELONA

El **divendres 8 d'abril**, a les 19.00, concert espiritual d'orgue (Bernat Bailbé) amb els comentaris de Joan Cabó sobre el *Diaes irae* amb música de Herbert Tachezi i Naji Hakim.

EXERCICIS A LA CIUTAT

El **dilluns 11 d'abril**, **dimarts 12 i dimecres 13**, a les 19.00, exercicis espirituals en la ciutat: missa i predicació a càrrec de fra Xavier Català, a la basílica parroquial de la Puríssima Concepció de Barcelona.

TRIDU PASQUAL

Del **dijous 14 d'abril al dissabte 16**, recés espiritual per gaudir de les celebracions del Tridu Pasqual a la Casa de Betània de Cornellà, dirigit per Fco. Javier Recabarren. Més informació: tel. 933 751 102.

Girona

ORDE DEL SANT SEPULCRE

El **dimecres 6 d'abril**, a les 19.30, conferència *L'orde del Sant Sepulcre de Jerusalem a Catalunya* amb Ramon Muntada i concert de mú-

sica antiga a càrrec de Projecte Anònim la Casa de Cultura de Girona.

Lleida

SANTUARI DE SANTA TERESINA

El **diumenge 10 d'abril**, al santuari-parròquia de Santa Teresina de Lleida, benedicció de rams a totes les eucaristies: 9.30, 11.00, 12.30 i 19.30.

Sant Feliu de Llobregat

LA PASSIÓ D'OLESA DE MONTSERRAT

El **dissabte 9 d'abril**, a les 18.00, representació de la Passió, sotstitulada en castellà i anglès. Més informació: www.lapassio.cat.

Solsona

SANTUARI DEL MIRACLE

De **dimecres 13 d'abril al diumenge 17**, *Viure la Pasqua al Miracle*. Més informació: tel. 649 465 814.

Tarragona

«MELODIES DE LA PASSIÓ»

El **dimecres 6 d'abril**, a les 20.00, concert de músiques de la Passió amb la Cobla Ministrers de la Passió a l'església de Sant Bernat Calvó de Reus.

Tortosa

RAMS

El **diumenge 10 d'abril**, a les 12.00, benedicció de rams a l'absis de la catedral de Tortosa i missa.

Vic

COVA DE MANRESA

El **dissabte 9 d'abril**, a les 10.30, pregària contemplativa; del **Dijous Sant al Diumenge de Pasqua**, celebració del Tridu Pasqual amb Xavier Melloni, s.j., i José de Pablo, s.j. Més informació: tel. 938 720 422.

PREGUEM PER

LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè el compromís del personal sanitari tingui el suport dels governs i les comunitats locals

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

 catalunya_cristiana

 Catalunya Cristiana

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana:
Marcos Aceituno, Pilarín Bayés, Joan Boronat, Pilar Casals, Agustí Codinach, Jordi Curcó, Francis Ferrucci, Antonio Gil, Jaume González-Padrós, Joan Guiteras, Ignasi Miranda, Àngel Miret, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Xavier Padilla, Joan Palero, Joan Pallarès-Personat, Dolors Parellada, Pere Parés, Quique, Francesc Riu, Lluís Serra, Jordi Soley, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

CARME MUNTÉ MARGALEF

La revista bimensual *Estris*, creada i editada pel Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans (MCECC) de la Fundació Pere Tarrés, és una de les publicacions pioneres en català i la revista de referència de l'educació en el lleure a Catalunya, la més longeva del sector. Al llarg de 50 anys, ha acompanyat diferents generacions a descobrir el món del lleure i compartir els seus valors. Xavi Nus és cap de l'Àrea de Monitors/es i Directors/es de Lleure de la Fundació Pere Tarrés i director de la revista.

Què significa el 50è aniversari de la revista?

50 anys representen una fita molt important i són la mostra d'un projecte consolidat, encara més tenint en compte que es tracta d'una revista en català i al servei de l'educació de lleure. 50 anys no es fan per casualitat i són la suma de molts esforços i molta feina que han realitzat molts col·laboradors i col·laboradores de la revista: els equips de redacció, les persones editores, la Fundació Pere Tarrés, l'APPEC, els lectors i lectores i totes les persones que l'han acompanyat durant aquests anys i l'han fet possible.

Quin és l'origen i els primers passos?

La revista *Estris* neix el 1971 en el marc del Servei de Colònies de Vacances de Barcelona, el que acabarà esdevenint la Fundació Pere Tarrés. Era un organisme nascut el 1957 que tenia com a objectiu promoure les colònies com una oportunitat per créixer, estar en contacte amb la natura, jugar, aprendre, adquirir hàbits i valors i assegurar una alimentació saludable en plena postguerra espanyola. Durant els anys següents, la necessitat de capacitar els monitors que atienien els infants a les colònies impulsa els primers cursos de formació de monitors/es i directors/es de colònies, que el 1970 s'acaben organitzant sota el paraguai de l'Escola de l'Esplai, la primera escola de Catalunya dedicada a promoure el lleure educatiu. Fruit de la necessitat de crear i difondre

Xavi Nus, director de la revista «Estris»

«Les activitats de lleure són un dret per als infants i no un luxe»

materials de suport per a la tasca dels monitors i monitores dels centres d'esplai i de les colònies, l'Escola de l'Esplai inicia, un any més tard, la publicació de la revista *Estris*.

Els materials que ofereix, com ajuden el públic al qual s'adreça?

La publicació s'adreça als monitors i monitores, educadors i educadores dels centres d'esplai i espais de lleure, així com als professionals que treballen en l'educació en el lleure, l'educació social i l'animació sociocultural. Ofereix eines per a l'educació infantil i juvenil en el lleure, així com articles, entrevistes i reportatges sobre temàtiques d'interès pedagògic i social. La voluntat de la revista és acompanyar els monitors i monitores en la seva tasca, i esdevenir així una eina de formació i reflexió per tal d'aportar innovació i nous recursos.

Quin és l'estat actual de l'educa-

ció en el lleure a Catalunya?

El lleure educatiu gaudeix d'una bona salut i, com a societat, ens podem sentir afortunats de poder comptar amb milers de joves que dediquen part del seu temps, molts de forma voluntària, a construir una societat més justa, transformant el seu entorn i esdevenint una escola de vida, on els infants i joves aprenen a ser ciutadans i ciutadanes compromeses pel present i el futur de la nostra societat. Les activitats de lleure són un dret per als nostres infants i no un luxe, hem d'arribar a tots els infants. Són un entorn excel·lent per treballar hàbits en el quotidià, resoldre conflictes que sorgeixen en el grup, aprendre a arribar a acords, a guanyar autonomia personal, a superar les pors, a menjar de tot... tots ells reptes diaris que ajudaran l'infant a créixer.

Fem

COHESIÓ SOCIAL

És l'hora de fer una Catalunya on garantim els drets i la cohesió social, en especial dels grups més vulnerables. I ara, a través d'un **Pla de Rescat Social amb una inversió immediata de 700 milions d'euros**, ho fem possible.

Fem-ho bé. Fem-ho tot. Fem-ho possible.

Fem-ho / BÉ
TOT
POSSIBLE

Generalitat
de Catalunya